

SCENARIUSZ ZAAWANSOWANEGO E-MATERIAŁU

1. Metryczka materiału

Tytuł materiału	Po nitce do kłębka (podtytuł: Od wyrazu do tekstu. Samouczek maturzysty)
Numer materiału	X.21
Autor scenariusza	Teresa Ciepły, Elżbieta Witkowska, Adriana Kamienik
Weryfikacja WCAG	Zespół ekspertów ds. WCAG (Dominika Gaponiuk, Agnieszka Brodowska, Urszula Grygier, Łukasz Mroziński)
Weryfikacja założeń techniczno-informatycznych	Zespół informatyków ds. integrowania e-materiałów pod względem technologicznym (Paweł, Tomaszek, Katarzyna Gagan, Anna Magdziarz-Tomaszek, Grzegorz Kuszczak)
Weryfikacja językowa	Angelika Wiśniewska
Rodzaj multimedium	aplikacja z samouczkiem
Wykorzystanie AR lub VR <small>AR - rozszerzona rzeczywistość VR - wirtualna rzeczywistość</small>	standardowa 2D lub 3D ☐ AR ☐ VR
Etap(y) edukacyjny(e), dla których przeznaczony jest materiał	III etap: liceum ogólnokształcące / technikum (zakres podstawowy i rozszerzony)
Przedmiot(y), do nauki których przeznaczony jest materiał	język obcy nowożytny - niemiecki, angielski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

2. Opis materiału

Skrócony opis materiału (abstrakt)

Aplikacja skierowana do uczniów szkół ponadpodstawowych pragnących doskonalić umiejętność formułowania wypowiedzi pisemnych w języku obcym.

Aplikacja umożliwia przygotowanie do egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym i poziomie rozszerzonym. Aplikacja umożliwia naukę samodzielną lub naukę pod kierunkiem nauczyciela, w tym podczas pozalekcyjnych zajęć rozwijających zainteresowania. Aplikacja może także zostać wykorzystana w pracy ze zdolnym uczniem szkoły podstawowej.

Cel ogólny materiału

Celem materiału jest umiejętność samodzielnego tworzenia wypowiedzi pisemnych w języku obcym oraz holistyczny rozwój innych umiejętności użytkowników.

Inne cele realizowane za pomocą aplikacji w formie samouczka, to m.in.:

- doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, posługiwanie się przykładami itp.;
- rozwijanie osobistych zainteresowań ucznia i integrowanie wiedzy przedmiotowej z różnych dyscyplin;
- zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych sądów;
- łączenie zdolności krytycznego i logicznego myślenia z umiejętnościami wyobrażeniowo-twórczymi.

Aplikacja wspiera użytkownika w rozwijaniu umiejętności formułowania wypowiedzi spójnych pod względem logicznym i składniowym, prowadząc go krok po kroku od zadań na niższym poziomie, do zadań na poziomie zaawansowanym.

W aplikacji znajdują się:

- zadania oparte na tzw. „luźnych” zdaniach (niezależnych od siebie wzajemnie),
- zadania, dla których impulsem są wypowiedzi ustne lub pisemne,
- zadania twórczej wypowiedzi, w tym zadania umożliwiające pisanie kreatywne.

W aplikacji zaimplementowany jest słowniczek dwujęzyczny dostępny w dwóch wersjach: niemiecko-polski / polsko-niemiecki oraz angielsko-polski / polsko-angielski. Obydwa słowniczki posiadają odsłuch pojęć w języku polskim i obcym.

Z każdego poziomu w aplikacji istnieje możliwość wygenerowania PDF z zadaniami. Dzięki temu treści wybrane przez użytkownika (np. nauczyciela) mogą zostać wykorzystane w trakcie zajęć lekcyjnych niezależnie od aplikacji.

Wszystkie zdania są otagowane, np. Perfekt, Konjunktiv, zdanie pojedyncze, zdanie złożone, poziom 1 itp. Dzięki temu użytkownik zainteresowany rozwijaniem umiejętności w danym zakresie będzie mógł wyszukiwać konkretny element.

Przykłady podane w scenariuszu dotyczą języka niemieckiego. Aplikacja w wersji anglojęzycznej powinna być odpowiednio dostosowana.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Cele z podstawy programowej kształcenia ogólnego możliwe do realizacji za pomocą materiału

Szkoła ponadpodstawowa

Język obcy nowożytny (wariant III.1.P)

- Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych i fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych dotyczących rozumienia, tworzenia i przetwarzania wypowiedzi oraz reagowania na wypowiedzi w zakresie wszystkich tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.
- Uczeń rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka, a także wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Adnotacja:

1. Rodzaje tekstów – słuchanie ze zrozumieniem, np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje, relacje, wywiady, dyskusje.
 2. Rodzaje tekstów – czytanie ze zrozumieniem, np. listy, e-maile, SMS-y, pocztówki, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje, komiksy, artykuły, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty narracyjne i literackie.
- Uczeń samodzielnie tworzy proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
Adnotacja: Rodzaje tekstów wypowiedzi pisemnej, np. ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, wiadomość, SMS, pocztówka, e-mail, historyjka, CV, list motywacyjny, wpis na blogu.
 - Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
Adnotacja: Rodzaje tekstów wypowiedzi pisemnej, np. wiadomość, SMS, formularz, e-mail, komentarz, wpis na czacie lub forum.
 - Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Ponadto materiał umożliwia kształtowanie umiejętności określonych w podstawie programowej w wymaganiach szczegółowych dotyczących zdolności do samooceny i używania technik samodzielnej pracy nad językiem, a także dotyczących używania strategii komunikacyjnych i kształtowania świadomości językowej.

Język obcy nowożytny (wariant III.1.R)

- Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych i fonetycznych), umożliwiającym realizację wymagań ogólnych dotyczących rozumienia, tworzenia i przetwarzania wypowiedzi oraz reagowania na wypowiedzi w zakresie wszystkich tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.
- Uczeń rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie oraz różnorodne złożone wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Adnotacja:

1. Rodzaje tekstów – słuchanie ze zrozumieniem, np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje, relacje, wywiady, dyskusje.
 2. Rodzaje tekstów – czytanie ze zrozumieniem, np. listy, e-maile, SMS-y, pocztówki, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje, komiksy, artykuły, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty narracyjne i literackie.
- Uczeń samodzielnie tworzy w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
Adnotacja: Rodzaje tekstów wypowiedzi pisemnej, np. e-mail, list formalny – w tym list motywacyjny, CV, wpis na blogu, opowiadanie, recenzja, artykuł, rozprawka.
 - Uczeń reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Adnotacja: Rodzaje tekstów wypowiedzi pisemnej, np. wiadomość, SMS, formularz, e-mail, komentarz, wpis na czacie lub forum.

- Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Ponadto materiał umożliwia kształtowanie umiejętności określonych w podstawie programowej w wymaganiach szczegółowych dotyczących zdolności do samooceny i używania technik samodzielnej pracy nad językiem, a także dotyczących używania strategii komunikacyjnych i kształtowania świadomości językowej.

3. Charakterystyka materiału

Opis zawartości merytorycznej materiału

Na wstępie użytkownik wybiera:

- język: niemiecki lub angielski (scenariusz zawiera przykłady w języku niemieckim),
- poziom językowy: PODSTAWOWY lub ROZSZERZONY.

Jeśli użytkownik wybrał poziom PODSTAWOWY, zadania na poziomie 1 powinny zaczynać się od poziomu językowego A2/A2+. W przypadku zadań, w których wykorzystuje się teksty ze słuchu lub teksty do czytania, poziom językowy tekstów może rozpoczynać się od poziomu B1.

Jeśli użytkownik wybrał poziom ROZSZERZONY, zadania na poziomie 1 powinny zaczynać się od poziomu językowego B1/B1+. W przypadku zadań wykorzystujących teksty do słuchania lub czytania, poziom tekstów może rozpoczynać się od poziomu B2.

Użycie tekstów do słuchania i czytania ma na celu wprowadzenie użytkownika w sytuację komunikacyjną. Oprócz tekstów w aplikacji w tym samym celu używa się materiału ilustracyjnego w formie zdjęć, plakatów itp.

Po wybraniu poziomu na ekranie wyświetla się napis, np.: POZIOM 1, a następnie polecenie zadania. Polecenia do zadań sformułowane są w języku obcym za pomocą czasowników operacyjnych. Polecenie w języku obcym posiada odsłuch. Wykonawca może dodać wersję polskojęzyczną polecenia, ale musi być ona dostępna wyłącznie na żądanie użytkownika. Pod poleceniem na poziomie 1 i poziomie 2 może być umieszczone przykładowe zdanie.

Na dole ekranu pojawiać się będą dwa przyciski: *Pomoc* i *Słówka*. Pod przyciskiem *Pomoc* ukryte będą podpowiedzi dotyczące sposobu formułowania zdań za pomocą wyrazów wyświetlających się w konkretnym zadaniu (głównie chodzi o tzw. szyk wyrazów w zdaniu). Pod przyciskiem *Słówka* ukryte zostaną znaczenia podanych wyrazów i wyrazów użytych w treści wykorzystanych tekstów.

Za każdym razem po zakończeniu wykonywania zadania na ekranie pojawi się przycisk *Trening*. Po naciśnięciu przycisku użytkownik przechodzi typy zadań jeszcze raz, przy czym tym razem w zadaniach użyte są inne treści tekstów (bez zmiany pozostaną rodzaje tekstów lub grupy wyrazów i mechanika zadań).

POZIOMY APLIKACJI:

- Formułowanie zdań pojedynczych (umiejętność ubogacenia/rozwinienia wypowiedzi):
 - z wykorzystaniem dopełnień zdania,
 - z wykorzystaniem okoliczników zdania.
- Formułowanie zdań złożonych:
 - z wykorzystaniem wyrazów łączących zdania złożone współrzędnie (w tym spójników),
 - z wykorzystaniem wyrazów łączących zdania złożone podrzędnie (w tym spójników).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Łączenie (umiejętność spójnego wyrażania treści):
 - zdań w akapity,
 - akapitów w teksty.
- Kompozycja wypowiedzi zgodnie z wymaganym rodzajem tekstu, adresata, rejestru, itp.
 - dla poziomu podstawowego:
 - rozwijanie wypowiedzi na podstawie elementów wymaganych (umiejętność wyrażenia treści na maksymalną liczbę punktów).
 - dla poziomu rozszerzonego:
 - stawianie tezy,
 - argumentowanie,
 - konkluzja.
- Streszczanie tekstu (z uwzględnieniem limitu wyrazów).
- Mediacja.

POZIOM 1 – FORMUŁOWANIE ZDAŃ POJEDYNCZYCH

Krok 1.1: Formułowanie zdań pojedynczych

Wyświetlają się pojedyncze wyrazy, z których użytkownik powinien zbudować zdania. Wyrazy znajdują się na owalnych polach w różnych kolorach. Na tle w innym kolorze będą się pokazywać: rzeczowniki, zaimki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki, przyimki. Kolorystyka tła będzie stosowana konsekwentnie, czyli nie będzie podlegała zmianie.

Przykładowo:

Rozwiązanie: *Der Hund döst schläfrig vor der Tür.*

Po sformułowaniu zdania z części mowy użytkownik ma za zadanie przeciągnąć poszczególne wyrazy w ramki symbolizujące części zdania: podmiot, orzeczenie, okoliczniki. Aby wykonać zadanie poprawnie, powinien uzupełniać rodzajniki oraz przekształcać, jeśli to konieczne, formy poszczególnych wyrazów (m.in. rzeczowniki, przymiotniki, czasowniki), czy też używać właściwych przypadków po przyimkach.

Wyrazy w owalnych ramkach są pogrupowane według części mowy. Może być też taka sytuacja, że tych wyrazów będzie więcej w jakiejś ramce, np. w pomarańczowej ramce: wollen, lassen i reparieren. Zadaniem użytkownika nie jest utworzenie zdania z rozsypanki wyrazowej (gdzie każdy wyraz podany jest oddzielnie - typowe zadanie szkolne), lecz sformułowanie zdania poprzez "sięgnięcie" po wyrazy z odpowiedniej grupy. Tego typu działania powinny prowadzić użytkownika do wyciągania wniosków prowadzących ostatecznie do uzyskania maksymalnej liczby punktów na maturze.

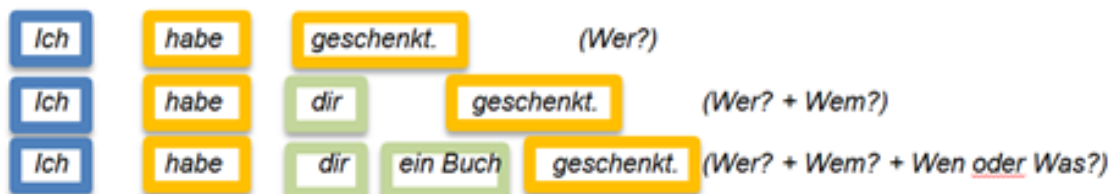
Kolorystyka ramek zostaje zachowana dla całej aplikacji.

Użytkownik powtarza czynności dla kolejnych grup wyrazów.

Krok 1.2: Rozbudowa zdań pojedynczych (I)

Wyświetla się czasownik wymagający uzupełnienia dopełnień, tak aby zdanie wyrażone za jego pomocą było kompletne i poprawne, np. *schenken*. Oprócz czasownika wyświetla się jednocześnie podmiot, np. *ich*.

Następnie zademonstrowane zostaje, w jaki sposób po kolei formułowane jest zdanie (zdanie wyrażone jest w czasie przeszłym):

Kolorystyka ramek zostaje zachowana dla całego zadania.

Po wyświetleniu się przykładowego zdania, użytkownik wykonuje podobne działania z wykorzystaniem innych czasowników wymagających użycia dopełnień w zdaniu.

Wygląda to w następujący sposób: Na górze ekranu wyświetla się czasownik w formie podstawowej oraz wyrazy do uzupełnienia (dopełnienia do wstawienia w celowniku i bierniku). Aby wykonać zadanie poprawnie, użytkownik powinien uzupełniać rodzajniki oraz przekształcać, jeśli to konieczne, formy poszczególnych wyrazów (m.in. rzeczowniki, przymiotniki, czasowniki), czy też używać właściwych przypadków po przyimkach.

Krok 1.3: Rozbudowa zdań pojedynczych (II)

Ponownie wyświetla się czasownik, np. *schenken* oraz przykładowe zdanie:

Pod podanym przykładem na żądanie użytkownika pokaże się wzór zdania w metajęzyku:

Subjekt Prädikat Dativobjekt Akkusativobjekt

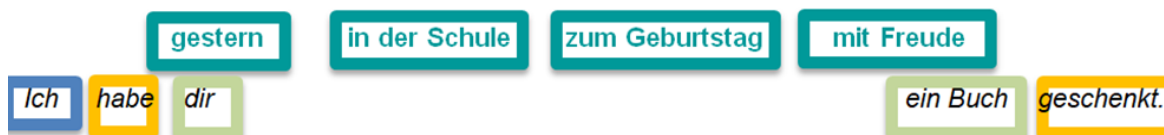
Po chwili wyświetlają się po kolei pytania:

Wann? Wo? Warum? Wie?

A następnie, również po kolei, adekwatne przykładowe okoliczniki:

Potem poniżej zdanie uzupełniane pojedynczymi okolicznikami (poprzedni okolicznik znika):

Pod podanym przykładem na żądanie użytkownika pokaże się wzór zdania w metajęzyku oraz nazwy części zdania wraz z pytaniami:

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

1. Subjekt – Wer? Was?
2. Prädikat – Was macht?
3. Objekt:
 - Dativobjekt: Wem? Was?
 - Akkusativobjekt: Wen? Was?
4. Adverbialbestimmung:
 - temporal: Wann? Wie lange? Wie oft? Seit wann? Bis wann?
 - kausal: Warum? Weshalb?
 - modal: Wie? Auf welche Art. und Weise?
 - lokal: Wo? Wohin? Woher?

Informacje powyższe powinny zostać uzupełnione wskazówką dotyczącą schematu tzw. Te-Ka-Mo-Lo. Ważne, aby wyjaśniono dodatkowo współczesną tendencję formułowania wypowiedzi, zgodnie z którą jako ostatnia przekazana zostaje w zdaniu informacja, którą autor wypowiedzi ocenia jako najważniejszą.

W kolejnym kroku wyświetlają się zadania. Użytkownik sprawdza poprawność za pomocą funkcji *Sprawdź*. Jest też możliwość skorzystania z odpowiedzi za pomocą funkcji *Pokaż odpowiedź*.

Zadanie 1

Zadaniem użytkownika jest określenie, do której grupy należą elementy zdań (poszczególne wyrazy) w tekście krótkiego opowiadania. Na ekranie pojawia się opowiadanie, np. na temat ostatnich urodzin dowolnego członka rodziny. Wszystkie zdania w opowiadaniu rozpoczynają się od podmiotu. W zdaniach występują pojedyncze okoliczniki (różnego rodzaju). Użytkownik nakłada ramki w odpowiednich kolorach na poszczególne wyrazy w zdaniach.

Zadanie 2

Należy uzupełnić zdania dwoma wybranymi okolicznikami z grupy: okolicznik czasu, miejsca, przyczyny lub sposobu. Na ekranie ponownie pojawia się opowiadanie z zadania 1. Powyżej opowiadania pokazują się wyrazy i wyrażenia do uzupełnienia w zdaniach.

Uwaga! W tym zadaniu nie będzie jednej poprawnej odpowiedzi, lecz będzie wiele różnych możliwości rozwiązania.

Przykładowe okoliczniki: *immer, jedes Mal, ständig, öfter, dort, vor Ort, in der Gegend, gern, ausführlich, besonders, mit Freude, aus Neugier.*

Zadanie 3

Użytkownik pracuje z tym samym opowiadaniem z zadania 1, przy czym aktualnie wyświetla się ono uzupełnione dodatkowymi okolicznikami z zadania 2 (jest to wersja opowiadania w aplikacji, nie chodzi o umieszczenie w tym miejscu rozwiązania z poprzedniego zadania). Zadaniem użytkownika jest przedstawienie wybranych elementów zdania na jego początek, dzięki czemu zdania rozpoczynają się w różnorodny sposób, a sam tekst wypowiedzi staje się atrakcyjniejszy.

POZIOM 2 – FORMUŁOWANIE ZDAŃ ZŁOŻONYCH

Na tym poziomie na górze ekranu będą wyświetlać się grupy wyrazów umożliwiających formułowanie zdań współrzędnych, m.in. spójniki. Ponad nimi ukaże się nagłówek w języku polskim, który wskazywać będzie na funkcjonalność danego działania językowego, czyli np.: wyróżnianie, wykluczanie, klasyfikowanie itp. Nagłówek będzie wyświetlać się przez cały czas wykonywania danego zadania.

Krok 2.1: Formułowanie zdań złożonych współrzędnie

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

(tytuł nie wyświetla się użytkownikowi)

Zadanie 1 - WYRÓŻNIANIE, KLASYFIKOWANIE, POTWIERDZANIE LUB ZAPRZECZANIE treści wyrażonej w zdaniach

Zadanie 1. Poziom 1

Na górze ekranu wyświetlają się wyrazy uporządkowane w dwóch grupach:

- *und, sowohl ... als auch, weder ... noch, nicht nur ... sondern auch,*
- *oraz auch, außerdem, a na poziomie rozszerzonym również w tej grupie ferner, zudem, überdies, ebenso, ebenfalls, gleichfalls*

Na chwilę pojawia się napis: POZIOM 1. Po chwili napis znika, a pod grupami wyrazów wyświetla się fragment recenzji popularnego filmu (jeśli użytkownik wybrał poziom podstawowy, tekst recenzji jest sformułowany na poziomie B1, w przypadku poziomu rozszerzonego B2). Wszystkie zdania zawarte w tekście są wyrażone zdaniami prostymi, rozpoczynającymi się od podmiotów. Treść tekstu powinna być napisana w taki sposób, aby umożliwić łączenie zdań prostych z tego tekstu w zdania złożone za pomocą podanych łączników. Zadaniem użytkownika jest przeredagowanie tekstu za pomocą podanych wyrazów.

Na pierwszym poziomie tego zadania użytkownik otrzymuje odpowiedź w postaci wyrazu, którym należy połączyć dwa zdania. Wygląda to tak, że najpierw z tekstu recenzji „wysuwają” się dwa zdania. Zdania mogą być ponumerowane: 1 i 2. Następnie zdania rozdzielają się na wyrazy (uporządkowane na poszczególnych kafelkach), a ponad nimi po chwili wyświetla się wymagany łącznik. Łącznik powinien zabłysnąć lub w jakiś inny sposób skupić uwagę. Użytkownik formułuje zdanie, przeciągając poszczególne wyrazy. Czynność powtarza się z kolejnymi zdaniami.

Zadanie 1. Poziom 2

Na górze ekranu wyświetlają się dwie grupy wyrazów:

- *sogar, nämlich, und zwar,*
- *oraz einerseits ... andererseits, erstens ... zweitens.*

Na chwilę pojawia się napis: POZIOM 2, który po chwili znika, a pod grupami wyrazów wyświetla się treść recenzji popularnej gry komputerowej. Poziom językowy recenzji jest zgodny z poziomem wskazanym w Zadaniu 1. Poziom 1. Wszystkie zdania zawarte w tekście są wyrażone zdaniami prostymi, ale rozpoczynają się od innych wyrazów niż podmioty. Również treść tego tekstu powinna być napisana w taki sposób, aby umożliwić łączenie zdań prostych z tego tekstu w zdania złożone za pomocą podanych łączników. Zadaniem użytkownika jest przeredagowanie tekstu za pomocą podanych wyrazów.

Na drugim poziomie Zadania 1 użytkownik nie otrzymuje odpowiedzi, z którego łącznika powinien skorzystać. W pozostałym zakresie mechanizm działania pozostaje taki sam jak opisany przy poziomie 1. Pojawiające się pary zdań powinny być łączone podanym wyrazem tylko raz i po wykorzystaniu go przez ucznia powinien on zniknąć.

Zadanie 2 - WYRÓŻNIANIE, KLASYFIKOWANIE, POTWIERDZANIE LUB ZAPRZECZANIE treści wyrażonej w zdaniach

W zadaniu drugim znika tekst recenzji filmu, a w jego miejsce pojawia się symbol nagrania dźwiękowego z nagraniem dostępnym na żądanie oraz przycisk z napisem: *Transkrypcja*. W nagraniu dźwiękowym nastolatek opowiada o swoich planach związanych ze studiowaniem. W wypowiedzi nastolatka zdania sformułowane są za pomocą wyrazów z wyświetlających się cały czas powyżej czterech grup wyrazowych. Użytkownik decyduje samodzielnie, czy odtwarza dźwięk od razu, czy najpierw zapozna się z transkrypcją nagrania. Zdania zawarte w transkrypcji są jednak nieprawidłowo uporządkowane. Są to błędy w kolejności zdań lub błędy w kolejności

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

wyrazów.

Zadanie 2. Poziom 1

W pierwszym kroku zadaniem ucznia jest uporządkować treść transkrypcji. Zdania z transkrypcji wyświetlają się na oddzielnych paskach, a zdania z błędami w kolejności wyrazów podzielone są na wyrazy znajdujące się na oddzielnych kafelkach. Użytkownik może odtwarzać tekst wielokrotnie (w ten sposób słyszy wielokrotnie powtarzane struktury zdań złożonych). Porządkowanie odbywa się poprzez przeciąganie wyrazów i zdań.

Zadanie 2. Poziom 2

W drugim kroku użytkownik upraszcza tekst wypowiedzi nastolatka, usuwając z niego wyrazy łączące. Odbywa się to poprzez zaznaczenie po kolei poszczególnych zdań złożonych współrzędnie. Po zaznaczeniu pierwszego zdania, na ekranie pojawia się symbol kosza, natomiast zdanie „rozpada się” na wyrazy. Użytkownik wybiera wyraz łączący zdanie złożone, który należy usunąć poprzez kliknięcie w niego dwukrotnie. Za każdym razem gdy zaznaczy łącznik, wpada on do kosza, zdania 1 i 2 rozdzielają się, przy czym zdanie bez wyrazu łączącego „scala się”.

Jeśli po usunięciu łącznika jest wymagana zmiana kolejności wyrazów, scalone zdanie wyświetla się na czerwono. W takiej sytuacji następuje wizualizacja koniecznych zmian: pod zaznaczonym zdaniem pojawia się ponownie zdanie z łącznikiem, który „wraca” z kosza. Po chwili łącznik wpada sam z powrotem do kosza, a zdanie rozpada się na wyrazy na oddzielnych kafelkach. Użytkownik powinien uporządkować kolejność wyrazów w tym zdaniu.

Powtarzając czynności z kolejnymi zdaniami złożonymi, tj. przekształcając tekst na zdania proste, treść składająca się z poszczególnych zdań prostych zwiększa się sukcesywnie (tzn. wyświetla się cały czas). Po wykonaniu wszystkich przekształceń widać jest więc na ekranie cały tekst zbudowany ze zdań prostych. Wtedy samoczynnie ponownie odtwarza się nagranie wypowiedzi nastolatka, a tekst „sam miesza się” tak, że z powrotem widać jest treść właściwej transkrypcji. W trakcie „mieszania się” wyrazów i zdań na ekranie wyróżnione zostają kolorem łączniki zdań. Przywrócenie pierwotnej formy tekstu ma to na celu, aby użytkownik porównał oba teksty i uświadomił sobie różnicę w ich atrakcyjności.

Zadanie 3 - WYKLUCZANIE, PRZECIWSTRAWIANIE, OGRANICZANIE WYPOWIEDZI

Na górze ekranu wyświetlają się wyrazy uporządkowane w trzech grupach:

- *oder, entweder ... oder, sonst*, a na poziomie rozszerzonym również *andernfalls*,
- *aber, doch, jedoch, sondern, dagegen*, a na poziomie rozszerzonym również *vielmehr*,
- oraz *zwar ... aber, nur*.

Grupy wyrazowe znajdują się na kolorowych polach. Pierwsza grupa np. na polu w kolorze niebieskim, druga grupa na polu w kolorze pomarańczowym, a trzecia na polu zielonym.

Pod podanymi grupami wyrazów pojawia się tekst, który nie zawiera wyrazów wskazanych w grupach:

- wariant dla poziomu podstawowego wybranego przez ucznia: wyświetla się relacja ze szkolnego festiwalu kultur krajów europejskich,
- wariant dla poziomu rozszerzonego wybranego przez ucznia: wyświetla się tekst argumentacyjny dotyczący wprowadzenia w szkole obowiązkowej przerwy fitness.

Najpierw zadaniem ucznia jest odnalezienie zdań zawierających informacje wykluczające się wzajemnie i zaznaczenie ich w tekście. Należy zaznaczyć całe zdania. Zaznaczone zdania podświetlają się na kolor czerwony. Powinny to być dwie pary zdań.

W kolejnym kroku użytkownik zaznacza zdania zawierające informacje przeciwstawne. Zaznaczone zdania podświetlają się na kolor pomarańczowy. Powinny być to dwie pary zdań.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Następnie użytkownik decyduje, które z pozostałych zdań wyraża treść, którą można ograniczyć (jedna para zdań wyróżnionych na zielono).

Po zaznaczeniu odpowiednich zdań na ekranie wyświetla się pierwsza para zdań niebieskich oraz pierwszy wyraz, np. *oder*.

Zadaniem użytkownika jest połączenie zdań zaznaczonych kolorem za pomocą wskazanego wyrazu. Zdania, w których na skutek połączenia wymagana będzie zmiana kolejności wyrazów powinny „rozpadać” się na wyrazy znajdujące się na oddzielnych kafelkach. Użytkownik wykonuje zadanie przeciągając poszczególne elementy. Czynność powtarza się dla kolejnych par i kolejnych wyrazów.

Zadanie 4 - UZASADNIANIE, OKREŚLANIE SKUTKÓW, PRYZYWALANIE

Na górze ekranu wyświetlają się wyrazy uporządkowane w trzech grupach:

- *denn, nämlich,*
- *also, darum, deshalb, deswegen, na poziomie rozszerzonym dodatkowo folglich, demnach, somit, infolgedessen,*
- *trotzdem, na poziomie rozszerzonym także dessen ungeachtet.*

Pod podanymi grupami wyrazów na poziomie podstawowym wyświetla się część wpisu na blogu, w którym np. podróżnik opowiada o przygodzie, która miała miejsce podczas ostatniej podróży samolotem.

Na poziomie rozszerzonym wyświetla się fragment artykułu do gazetki szkolnej, w którym autor np. proponuje przeprowadzenie akcji w szkole, która miałaby zachęcić młodych ludzi do aktywności społecznych na rzecz osób z niepełnosprawnością.

W obu tekstach powinny być m.in. zawarte informacje zależne od siebie nawzajem, tak aby łatwo dało się rozpoznać związki wskazane w nagłówku zadania, przy czym powinny zostać użyte zdania proste. Oprócz takich powiązanych zdań w obu tekstach powinny znajdować się też inne zdania, których nie dałoby się połączyć w związki przyczynowo-skutkowe.

Po wyświetleniu się tekstu następuje samoczynne odczytanie tekstu przez lektora (odpowiednio podróżnika, który jest autorem bloga lub nastoletniego autora artykułu do gazetki szkolnej) lub automat wysokiej jakości (nie dopuszczalne jest użycie automatu klasy podstawowej). Odczytywana treść tekstu jest jednocześnie powiększana, tj. w odpowiednim miejscu widać powiększone litery jakby za pomocą szkiełka powiększającego, np. w formie kółka.

Po zapoznaniu z tekstem samoczynnie wyświetla się pierwsza para zdań oraz jeden z wyrazów wskazanych na wstępie zadania. Zadaniem użytkownika jest zdecydować, czy dana para zdań da się połączyć za pomocą podanego wyrazu. Zaznacza kwadracik: *Tak* lub *Nie*. Pojawiają się pary zdań właściwych i fałszywe pary zdań.

Jeśli parę zdań rzeczywiście da się połączyć za pomocą podanego wyrazu, wówczas po wskazaniu właściwej odpowiedzi przez użytkownika, pod zdaniami pojawiają się dwa puste pola w kształcie dużych strzałek skierowanych w kierunku zdań. Ponadto obok pojawia się strzałka 3D pasująca rozmiarem do pustych pól. Zadaniem użytkownika jest przeciągnięcie strzałki pod zdanie, które będzie w zdaniu złożonym umieszczone po podanym wyrazie.

Po udzieleniu właściwej odpowiedzi zdania łączą się samodzielnie w zdanie złożone, chyba że wymagana jest zmiana kolejności wyrazów. W takim przypadku część zdania po podanym wyrazie łączącym dzieli się na wyrazy na oddzielnych kafelkach, które same porządkują się we właściwej kolejności. Po wyświetleniu się poprawnego zdania, zdanie odczytywane jest przez jego autora

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

(podróżnika lub nastoletniego autora artykułu) na głos.

Wykorzystanie nagrań lektorskich w tym zadaniu umożliwia nie tylko wzrokową, lecz również słuchową analizę omawianych treści.

Krok 2.2: Formułowanie zdań złożonych podrzędnie (tytuł nie wyświetla się na ekranie użytkownika)

Zadanie 1

Na ekranie wyświetlają się intencje wypowiedzi - **OKREŚLANIE SPOSOBU DZIAŁANIA, OKREŚLANIE PRZYCZYNY LUB SKUTKU**

Na ekranie widać początkowe zdanie historyjki kreatywnej, a pod nim 10 pojęć. Pierwsze zdanie historyjki widoczne jest na ekranie przez cały czas. Następnie użytkownik otrzymuje polecenie wyboru 5 spośród podanych wyrazów. Po zaznaczeniu wyrazów z ekranu znikają pozostałe wyrazy, a poniżej wybranych pojęć wyświetlają się zdania pojedyncze tworzące krótką, kreatywną historyjkę (10 zdań liczonych bez zdania początkowego).

Po wyświetleniu się historyjki użytkownik otrzymuje polecenie zapoznania się z nią. Po zapoznaniu z treścią naciska przycisk np. *Jestem gotów*. Po jego naciśnięciu na ekranie wyświetla historyjka z lukami i pierwsze polecenie – uporządkowania wybranych na wstępie pojęć zgodnie z treścią historyjki. Użytkownika przeciąga wyrazy w luki. Po poprawnym wykonaniu zadania treść historyjki znika, a na ekranie pod pierwszym zdaniem wyświetla się kolejne zdanie historyjki oraz spójnik wprowadzający zdanie złożone.

Pod tymi informacjami pokazują się dwa inne zdania pojedyncze. Tylko jedno z nich prawidłowo uzupełnia treść wyświetlanego zdania, a drugie jest dystraktorem. Użytkownik wybiera właściwe zdanie przez jego zaznaczenie. Po zaznaczeniu nieprawidłowe zdanie znika z ekranu, a zdanie wybrane rozpada się na pojedyncze wyrazy. Zadaniem użytkownika jest dokończyć zdanie po spójniku, porządkując wyrazy we właściwej kolejności. Czynności powtarzają się do momentu stworzenia pełnej historyjki.

W tym zadaniu Wykonawca przygotowuje pięć różnych wersji historyjek oraz do wyboru odpowiednio 5 razy po 10 grup pojęć. Opracowane zostaną warianty wykorzystujące w danej historyjce zarówno spójniki zdań złożonych podrzędnie, jak i przysłówki. Dodatkowo zadanie inicjować będzie 3 razy zdanie wprowadzające i 2 razy zdanie kończące historyjkę.

Dobór pojęć, zdania wprowadzającego oraz sama historyjka powinny być na tyle uniwersalne, aby pasowały do każdego dokonanego przez użytkownika wyboru. Treść historyjek oraz wybrane spójniki i przysłówki powinny umożliwiać realizację wskazanych w nagłówku intencji.

Zadanie 2

Na ekranie wyświetlają się intencje wypowiedzi - **PORÓWNYWANIE, WYRAŻANIE WARUNKU**

Na ekranie pojawiają się fragmenty zdań, np. „... *tak szybko jak ...*”, „... *tak kolorowy jak ...*”, „*Czuję się tak ... jak ...*”, „*Gdy się cieszę, czuję się tak ... jak ...*”, „... *szybciej niż ...*”, „... *najbardziej kolorowy z ...*”, „*Czuję się bardziej ... niż ...*” oraz „*Nareszcie ...*”, „*Gdybym była ptakiem, ...*” lub „*Po studiach ...*”. Na poziomie rozszerzonym do wykorzystania są zwroty idiomatyczne umożliwiające realizację intencji porównywania.

Fragmentów jest 10. Użytkownik wybiera poprzez zaznaczenie 5 z nich. Po dokonaniu wyboru pozostałe fragmenty znikają, zaś wybrane zdania układają się w kolejności tworzącej historyjkę kreatywną, a po chwili pod każdym z nich pojawiają się wyrazy umożliwiające ich dokończenie. Kolejność wyrazów jest nieprawidłowa. Zdania i znajdujące się pod nimi wyrazy tworzą jedną grupę. Pomiędzy tymi grupami zdań i wyrazów umieszczone są zdania scalające je w treść

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

kreatywnej historyjki. Zadaniem użytkownika jest uporządkować treść historyjki, przeciągając zdania znajdujące się na paskach.

Zadanie 3

Na ekranie nadal widoczne są intencje. Pokazuje się historyjka obrazkowa w formie komiksu z postaciami, przy których znajdują się puste dymki wypowiedzi. Pod historyjką widać brakujące wypowiedzi, jednak wyrazy w poszczególnych zdaniach wypowiedzi są niewłaściwie uporządkowane. Wszystkie zdania realizują intencję wyrażania warunku. Zadaniem użytkownika jest uporządkować treść zdań poprzez przeciąganie wyrazów, a następnie wstawić wypowiedzi do komiksu.

Po prawidłowym wykonaniu zadania pod komiksem ukazuje się historyjka oparta o treść komiksu. W historyjce brakuje wybranych fragmentów treści (pojedynczych wyrazów, fragmentów zdań, spójników, przysłówków). Na ekranie po kolei wyświetlają się brakujące fragmenty historyjki. Użytkownik przeciąga poszczególne fragmenty w odpowiednie miejsce, aż powstanie całość historyjki.

Po wykonaniu zadania treść historyjki zostaje zmieniona – poszczególne zdania układają się w niewłaściwej kolejności. Pod nimi pojawia się schemat historyjki: *Wstęp, Rozwinięcie, Zakończenie*. Każdy z nagłówków znajduje się w dużej prostokątnej ramce, a jej wysokość jest adekwatna do wymaganej treści: najniższa dla wstępu i zakończenia, najwyższa dla rozwinięcia. Użytkownik przeciąga zdania do odpowiednich ramek. Po prawidłowym wykonaniu zadania znikają dwie kolejne ramki a na ekranie widać tylko pierwszą. Użytkownik porządkuje zdania we właściwej kolejności. Po czym pojawia się kolejna ramka i czynności powtarzają się. Zadanie zostaje zakończone, gdy treść historyjki jest właściwie uporządkowana w poszczególnych ramkach.

Zadanie 4 (zadanie na poziomie rozszerzonym)

Na ekranie pojawia się nagłówek:

Miejsce zdania podrzędnego w zdaniu złożonym

W tym zadaniu celem jest uświadomienie użytkownikom, że mogą dowolnie pozycjonować zdania podrzędne w zdaniu, tj. mogą nimi rozpoczynać, rozwijać lub kończyć zdanie główne (*niem. Hauptstellung, Schaltstellung, Nachstellung*).

Wprowadzenie

Na ekranie pojawia się przykład zdania złożonego. Przykład jest standardowy, tj. zdanie rozpoczyna się od zdania nadrzędnego i jest kontynuowane za pomocą zdania podrzędnego. Sposób wyświetlania się tego zdania jest następujący: najpierw pokazuje się zdanie pojedyncze (główne) zakończone kropką. Po chwili kropka znika, a w jej miejsce pojawia się przecinek i obok niego spójnik zdania podrzędnego. Po krótkiej chwili pokazuje się dokończenie zdania w formie zdania podrzędnego. Zdanie podrzędne zostaje wyróżnione kolorem i dodatkowo np. rozbłyska na chwilę, by skupić uwagę ucznia. Całe zdanie złożone zostaje odczytane na głos przez lektora.

Po odczytaniu zdania przez lektora całe zdanie podrzędne przesuwają się samodzielnie na początek zdania, a po chwili w zdaniu nadrzędnym samodzielnie porządkuje się kolejność wyrazów. Zdanie podrzędne zostaje wyróżnione kolorem i dodatkowo np. rozbłyska na chwilę. Utworzone zdanie również zostaje odczytane przez lektora. Po odczytaniu na głos zdanie nadrzędne i podrzędne powracają do standardowej wersji zdania (widać ten sam przykład zdania z poprzedniego kroku), a wyrazy porządkują się odpowiednio.

Po przywróceniu zdania do pierwotnej wersji ponownie następuje samodzielne przemieszczanie się części składowych zdania. Tym razem zdanie nadrzędne dzieli się we właściwym miejscu, powstała luka powiększa się na tyle, aby po chwili zdanie podrzędne uzupełniło ją. Zdanie

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

podrzędne zostaje wyróżnione kolorem i dodatkowo np. rozbłyska na chwilę, a wyrazy porządkują się w razie potrzeby. Utworzone zdanie zostaje odczytane przez lektora na głos.

Od tej chwili aż do zakończenia wykonywania zadania każdy ze wzorów wyrażania zdań złożonych podrzędnie pozostaje do dyspozycji ucznia na ekranie, z tym że ukryty jest pod przyciskiem z nazwą np. *am Anfang, in der Mitte, am Ende*. Dodatkowo dostępny jest przycisk z napisem np. *Zusammenfassung*. Pod tym przyciskiem ukryta jest zasada umieszczania zdań podrzędnych w zdaniu, która wyjaśniona jest za pomocą metajęzyka.

Zadanie właściwe

Na ekranie wyświetla się zadanie, w którym użytkownik po wysłuchaniu nagrania wywiadu ze znanym aktorem, zdobywcą Oscara, przekształca tekst wypowiedzi tak, aby zdania podrzędne zajmowały w zdaniach złożonych inne pozycje niż w treści nagrania. Jest to nagranie lektorskie o podobnej długości jak teksty w zadaniu 3 z arkusza maturalnego CKE. Użytkownik odtwarza wywiad po naciśnięciu przycisku z symbolem głośniczka. Po naciśnięciu przycisku widoczny staje się jednocześnie drugi przycisk: *Transkrypcja*. Użytkownik może śledzić tekst nagrania wzrokiem. Treść wywiadu napisana jest w taki sposób, że zdania złożone wyrażone są w nim w sposób standardowy.

Po wysłuchaniu całości wywiadu na ekranie sukcesywnie zaczyna pojawiać się treść jego transkrypcji. Pojawianie się kolejnych zdań zostaje zastopowane w chwili, gdy wyrażone zostaje zdanie złożone. To zdanie pokazuje się na oddzielnym pasku. Zdanie podrzędne zostaje wyróżnione kolorem i np. rozświetla się na moment. Zadaniem użytkownika jest przestawić zdanie podrzędne przed nadrzędne, porządkując odpowiednio wyrazy w nowopowstałym zdaniu. I tym razem zdanie podrzędne zostaje wyróżnione kolorem i rozświetla się na chwilę. Po prawidłowym wykonaniu zadania uczeń kontynuuje wprowadzanie zmian, lecz tym razem przekształca kolejne zdanie złożone tak, aby zdanie podrzędne znalazło się wewnątrz zdania nadrzędnego. Mechanika tego działania jest spójna z opisem we Wprowadzeniu, z tym że to uczeń decyduje poprzez zaznaczenie, w którym miejscu zdanie nadrzędne zostaje podzielone.

Po dokonaniu wszystkich zmian po lewej stronie ekranu pojawia się treść wywiadu sprzed zmian a po prawej ze zmianami. Można odtworzyć treść „nowego” wywiadu. Ponownie jest to nagranie lektorskie.

To zadanie powinno być tak przygotowane przez Wykonawcę, aby istniała możliwość przekształcania treści wyłącznie w jeden, przewidziany wcześniej sposób (bez rozwiązań alternatywnych).

Zadania 5-7

Kolejne zadania wykorzystują inne rodzaje tekstów, np. krótki tekst literacki, e-mail prywatny, wpis na blogu. Teksty te są wyłącznie do czytania, a ich mechanika pozostaje taka sama jak w Zadaniu 4.

Podsumowanie POZIOMU 2:

Na zakończenie pracy z tym poziomem aplikacji można wyświetlić parami użyte teksty „proste” i „rozbudowane” oraz teksty wyjściowe i teksty przekształcone. W tekstach rozbudowanych wyróżnione są wyrazy łączące (w tym spójniki) i uzupełniające zdania proste. W tekstach przekształconych wyróżnione są zdania podrzędne. Celem tego podsumowania jest wyraźne wskazanie różnic w sposobie wyrażania wypowiedzi, a tym samym zachęta skierowana do ucznia, aby dbał o jakość redakcyjną własnych tekstów.

POZIOM 3 – ŁĄCZENIE ZDAŃ W AKAPITY I AKAPITÓW W TEKST

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Na tym poziomie na ekranie wyświetlać się będą przykładowe polecenia w języku polskim (na poziomie podstawowym i poziomie rozszerzonym) zaczerpnięte z arkuszy maturalnych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE), diagnoz maturalnych CKE, przykładowych arkuszy CKE lub *Informatora o egzaminie maturalnym z języka niemieckiego (lub angielskiego) CKE* oraz przykładowe wypowiedzi realizujące polecenie.

Bazą merytoryczną dla zadań na tym poziomie powinny być zadania z arkuszy maturalnych zgodnych z formułą z 2023 roku. Długość przykładowych wypowiedzi powinna być adekwatna do wymagań egzaminacyjnych CKE. Pomysły na polecenia Wykonawca może zaczerpnąć także z materiałów CKE dla innych języków obcych.

W przykładowych wypowiedziach na poziomie rozszerzonym powinny być m.in. wykorzystane takie zdania złożone podrzędnie, w których zdania podrzędne znajdują się na 3 różnych pozycjach (zgodnie z wprowadzeniem do Zadania 4 z poprzedniego poziomu).

Krok 3.1a. Wypowiedź pisemna – rozwinięcie 4 elementów polecenia (poziom podstawowy)

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie podstawowym oraz przykładowa wypowiedź. Przykładowa wypowiedź powinna być napisana tak, że realizacja czterech poszczególnych elementów będzie przebiegać chaotycznie, tj. w kolejności niezgodnej z elementami polecenia. Dodatkowo chaotyczność kompozycji tej wypowiedzi powinna być wzmocniona poprzez to, że realizacja jednego z wybranych elementów zostanie rozdzielona (pojawi się w tekście w różnych miejscach).

Zadaniem użytkownika jest wydzielenie (wyróżnienie) w wypowiedzi treści odnoszącej się do danego elementu polecenia. W wyniku tego działania użytkownik powinien dostrzec, że należy szukać w wypowiedzi treści realizujących poszczególne elementy polecenia, niejako „skacząc” po tekście.

Wykonawca przygotuje jeszcze 2 inne polecenia i przykładowe wypowiedzi na poziomie podstawowym.

Krok 3.1b. Wypowiedź pisemna – omówienie 2 elementów polecenia (poziom rozszerzony)

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie rozszerzonym oraz przykładowa wypowiedź. Przykładowa wypowiedź na poziomie rozszerzonym powinna być napisana tak, że realizacja dwóch wymaganych elementów będzie przebiegać chaotycznie, tj. w kolejności niezgodnej z elementami polecenia. Dodatkowo chaotyczność kompozycji tej wypowiedzi powinna być wzmocniona poprzez to, że realizacja jednego z wybranych elementów zostanie rozdzielona (pojawi się w tekście w różnych miejscach).

Zadaniem użytkownika jest wydzielenie (wyróżnienie) w wypowiedzi treści odnoszącej się do danego elementu polecenia. W wyniku tego działania użytkownik powinien dostrzec, że należy szukać w wypowiedzi treści realizujących poszczególne elementy polecenia, niejako „skacząc” po tekście.

Wykonawca przygotuje jeszcze 2 inne polecenia i przykładowe wypowiedzi na poziomie rozszerzonym.

Krok 3.2a. Wyznaczanie akapitów w treści wypowiedzi na poziomie podstawowym

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie podstawowym oraz przykładowa wypowiedź. Przykładowa wypowiedź w tym kroku powinna być napisana w formie ciągłego tekstu, bez podziału na akapity. Na potrzeby tego kroku Wykonawca opracuje łącznie 5 wariantów wypowiedzi, z czego 2 będą spójne, tj. rozwinięcie elementów polecenia napisane będzie zgodnie

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

z kolejnością wymaganą w poleceniu. 2 pozostałe warianty powinny być napisane w sposób chaotyczny, przy czym w jednej z tych dwóch przykładowych wypowiedzi realizacja jednego z wybranych elementów powinna pojawić się w tekście w różnych miejscach.

Zadaniem użytkownika jest podzielenie treści wypowiedzi na akapity zgodne z wymaganiami wynikającymi z polecenia.

W przypadku dwóch chaotycznych wypowiedzi, w wyniku tego działania użytkownik powinien dostrzec, że aby należy szukać w wypowiedzi treści realizujących poszczególne elementy polecenia, niejako „skacząc” po tekście.

Krok 3.2b. Wydzielanie akapitów w treści wypowiedzi na poziomie rozszerzonym

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie rozszerzonym oraz przykładowa wypowiedź. Przykładowa wypowiedź w tym kroku powinna być napisana w formie ciągłego tekstu, bez podziału na akapity. Wykonawca opracuje łącznie 5 wariantów wypowiedzi, z czego 2 będą spójne, tj. rozwinięcie elementów polecenia napisane będzie zgodnie z kolejnością wymaganą w poleceniu. 2 pozostałe warianty powinny być napisane w sposób chaotyczny, przy czym w jednej z tych dwóch przykładowych wypowiedzi realizacja jednego z wybranych elementów powinna pojawić się w tekście w różnych miejscach.

Zadaniem ucznia jest podzielenie treści wypowiedzi na akapity zgodne z wymaganiami wynikającymi z polecenia. W wyniku tego działania użytkownik także powinien dostrzec, że należy szukać w wypowiedzi treści realizujących poszczególne elementy polecenia, niejako „skacząc” po tekście.

Krok 3.3a. Łączenie zdań w akapity – poziom podstawowy

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (z 4 elementami) oraz przykładowe zdania z wypowiedzi realizującej to polecenie. Zdania znajdują się na oddzielnych paskach i są ułożone w niewłaściwej kolejności.

Zadaniem użytkownika jest połączenie zdań w akapity. Powinno to wyglądać tak, że na ekranie ponad tymi zdaniami pojawiać się będą kolejno elementy polecenia (jako nagłówki). Użytkownik porządkuje zdania poprzez ich przeciąganie, w ten sposób łącząc zdania w akapity. Po wykonaniu zadania nagłówki znikają z ekranu, a tekst widoczny jest w formie uporządkowanej (z podziałem na akapity).

Krok 3.3b. Łączenie zdań w akapity – poziom rozszerzony

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie rozszerzonym (z 2 elementami) oraz przykładowe zdania z wypowiedzi realizującej to polecenie. Zdania znajdują się na oddzielnych paskach i są ułożone w niewłaściwej kolejności.

Zadaniem użytkownika jest połączenie zdań w akapity. Powinno to wyglądać tak, że na ekranie ponad tymi zdaniami pojawiać się będą kolejno elementy polecenia (jako nagłówki). Użytkownik porządkuje zdania poprzez ich przeciąganie, w ten sposób łącząc zdania w akapity. Po wykonaniu zadania nagłówki znikają z ekranu, a tekst widoczny jest w formie uporządkowanej (z podziałem na akapity).

W kroku 3.3a. i 3.3b. Wykonawca przygotuje po 4 różne warianty polecenia i wypowiedzi.

Krok 3.4a. Łączenie akapitów w tekst – poziom podstawowy

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (z 4 elementami) oraz przykładowa wypowiedź. W tym kroku przykładowa wypowiedź powinna być podzielona na gotowe akapity, z tym że akapity nie powinny być uporządkowane we właściwej kolejności.

Zadaniem użytkownika jest uporządkowanie akapitów w spójny tekst. Dla utrudnienia zadania powinien być dodany jeden dodatkowy akapit, którego treść nie realizuje polecenia, choć jest z nim tematycznie związana.

Krok 3.4b. Łączenie akapitów w tekst – poziom rozszerzony

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie rozszerzonym (z 2 elementami do realizacji) oraz przykładowa wypowiedź. W tym kroku przykładowa wypowiedź powinna być podzielona na gotowe akapity, z tym że akapity nie powinny być uporządkowane we właściwej kolejności.

Ważne jest, aby do każdego z elementów polecenia przygotowane były po 2 akapity, tj. aby treść nie była zapisana w dwóch akapitach (2 elementy polecenia i 2 akapity – byłoby to zadanie zbyt proste), lecz każda realizacja elementu polecenia powinna być napisana co najmniej w dwóch akapitach.

Zadaniem użytkownika jest uporządkowanie akapitów w spójny tekst.

W kroku 3.4a. i 3.4b. Wykonawca opracuje po 3 różne warianty przykładowej wypowiedzi.

POZIOM 4 – KOMPOZYCJA WYPOWIEDZI ZGODNIE Z WYMAGANYM RODZAJEM TEKSTU, ADRESATA LUB REJESTRU

Również na tym poziomie (jak na poprzednim) na ekranie wyświetlać się będą przykładowe polecenia w języku polskim (na poziomie podstawowym i poziomie rozszerzonym) zaczerpnięte z arkuszy maturalnych CKE, diagnoz maturalnych CKE, przykładowych arkuszy CKE lub *Informatora o egzaminie maturalnym z języka niemieckiego (lub angielskiego) CKE* oraz przykładowe wypowiedzi realizujące polecenie.

Bazą merytoryczną dla zadań na tym poziomie powinny być również zadania z arkuszy maturalnych zgodnych z formułą z 2023 roku. Długość przykładowych wypowiedzi powinna być adekwatna do wymagań egzaminacyjnych CKE. Pomysły na polecenia Wykonawca może zaczerpnąć także z materiałów CKE dla innych języków obcych.

W przykładowych wypowiedziach na poziomie rozszerzonym powinny występować m.in. takie zdania złożone podrzędnie, w których zdania podrzędne znajdują się na 3 różnych pozycjach (zgodnie z wprowadzeniem do Zadania 4 z poziomu 2).

POZIOM 4a – KOMPOZYCJA WYPOWIEDZI (poziom podstawowy)

Zadania 1-9 powinny odnosić się do rodzajów tekstów wymaganych na egzaminie na poziomie podstawowym, tj. tekstów użytkowych (np. e-mail, wpis na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań.

Zadanie 1

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Po krótkiej chwili na ekranie pozostaje widoczne polecenie i jedynie pierwszy element do rozwinięcia. Pozostałe elementy znikają. Następnie pokazują się przykładowe zdania realizujące ten element polecenia oraz zdania pozornie realizujące ten element polecenia. Zdań jest łącznie 10. Ważne, żeby zdania właściwe były uporządkowane w takiej kolejności, w jakiej

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

wystąpiłyby w wypowiedzi.

Zadaniem użytkownika jest rozpoznanie, czy zdanie rozwija wskazany element, oraz zaznaczenie go. Może to też wyglądać tak, że po lewej i po prawej stronie będą dwie skrzynie z napisami np. *Realizuje* i *Nie realizuje*. Użytkownik będzie przeciągał zdanie do odpowiedniej skrzyni. Czynności powtarzają się z kolejnymi elementami polecenia. Na zakończenie wyświetla się treść pełnej wypowiedzi (uporządkowana w akapitach), która zostaje odczytana przez lektora.

Wykonawca przygotowuje 4 warianty zadania.

Zadanie 2

Na ekranie wyświetla się przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Po krótkiej chwili na ekranie pozostaje widoczne polecenie i pierwszy element do rozwinięcia. Pozostałe elementy znikają. Następnie widoczne stają się przykładowe zdania dotyczące pierwszego elementu polecenia. Zdania te są nieuporządkowane. Zadaniem użytkownika jest uporządkowanie treści akapitu w wypowiedź logiczną poprzez przeciąganie zdań.

Należy tak przygotować to zadanie, aby nie było możliwości innego wyboru niż oczekiwany. Czynności powtarzają się z kolejnymi elementami polecenia. Na zakończenie wyświetla się treść pełnej wypowiedzi (podzielona na akapity), która zostaje odczytana przez lektora.

Wykonawca przygotowuje 4 warianty zadania.

Zadanie 3

Na ekranie widać przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Wizualnie polecenie powinno wyglądać tak jak polecenie z arkusza maturalnego CKE. Po chwili poszczególne elementy same układają się na oddzielnych polach w rzędzie obok siebie. Pola mają różne kolory. Następnie na ekranie kolejno wyświetlają się przykładowe zdania realizujące różne elementy polecenia. Użytkownik porządkuje je, przeciągając zdania do odpowiednich elementów. Jeśli prawidłowo przeciągnie zdanie, zdanie zmienia kolor na kolor danego elementu polecenia.

Wykonawca przygotowuje 4 warianty zadania.

Zadanie 4 – Porządkowanie wypowiedzi

Na ekranie widać przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Pokazuje się przykładowa wypowiedź w formie e-maila, wpisu na blogu lub forum internetowym. Następnie w wypowiedzi pojawiają się luki w wybranych miejscach, a ponad nią wyświetlają się przykładowe wyrazy i zwroty służące porządkowaniu wypowiedzi. Wyrazy i wyrażenia są ułożone w takiej kolejności, w jakiej uczeń powinien je wykorzystać wykonując zadanie.

Zadaniem użytkownika jest uzupełnić tekst wyrazami lub zwrotami porządkującymi wypowiedź, tj. mającymi wpływ na spójność wypowiedzi. Po uzupełnieniu luk, pełny tekst wypowiedzi zostaje odczytany przez lektora.

Wykonawca opracuje po 3 wypowiedzi do każdego rodzaju tekstu.

Zadanie 5 - Kompozycja wypowiedzi zgodnie z rodzajem tekstu

Na ekranie widać przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Z polecenia wynika np., że zadaniem zdającego byłoby napisanie e-maila. Następnie wyświetlają się fragmenty pasujące i niepasujące do wymaganej formy tekstu. Fragmenty te pochodzą z różnych rodzajów tekstu: e-maila, wpisu na blogu lub forum internetowym. Przy czym istotne jest, aby każdy fragment realizował dany element polecenia, tj. treść wszystkich fragmentów wypowiedzi była zgodna z poleceniem.

Użytkownika decyduje, które zdania są adekwatne do wymaganej formy wypowiedzi i zaznacza

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

właściwe.

Wykonawca przygotowuje inne warianty tego zadania z innymi rodzajami tekstów (po 3).

Zadanie 6 – Kompozycja wypowiedzi adekwatnie do adresata

Na ekranie widać przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Wymagany odbiorcą wypowiedzi jest np. czytelnik forum lub kolega z wymiany. Następnie wyświetlają się przykładowe fragmenty wypowiedzi pasujące i niepasujące do wymaganego w poleceniu adresata, w tym zwroty rozpoczynające i kończące wypowiedź.

Użytkownik decyduje, które zdania są adekwatne do wymaganej formy wypowiedzi i zaznacza właściwe.

Wykonawca przygotowuje inne warianty tego zadania zgodnie z wymaganymi rodzajami tekstów (po 3).

Zadanie 7 – Kompozycja wypowiedzi adekwatnie do rejestru

Na ekranie widać przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Pod poleceniem wyświetlają się przykładowe fragmenty wypowiedzi pasujące i niepasujące do wymaganego rejestru (sformułowania z języka potocznego vs. sformułowania w zakresie języka formalnego lub sformułowania z e-maila skierowanego do kolegi vs. sformułowanie adekwatne do wpisu na forum).

Użytkownik decyduje, które zdania są odpowiednie dla wymaganej formy wypowiedzi i zaznacza je.

Wykonawca przygotowuje inne warianty tego zadania zgodnie z wymaganymi rodzajami tekstów (po 3).

Zadanie 8 – 9 (wskazówka dla Wykonawcy)

W kolejnych zadaniach (8-9) należy pokazać w sposób obrazowy, jak naliczają się punkty za realizację poszczególnych elementów polecenia. Może np. być widoczna tabela punktowa z arkusza maturalnego, zaś każda decyzja ucznia powinna skutkować naliczaniem się odpowiedniej liczby punktów lub odbieraniem punktów.

W zadaniach 8-9 należy kierować się zapisami dotyczącymi oceniania wypowiedzi pisemnej zawartymi w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka obcego od roku szkolnego 2024/2025* CKE.

W zadaniach 8-9 na ekranie widoczny jest przycisk *Wymagania*, pod którym ukryte zostaną zapisy dotyczące wymagań punktowych w zakresie odpowiednich części składowych oceny:

- poziom podstawowy: Treść, Spójność i logika, Zakres środków językowych i Poprawność językowa,
- poziom rozszerzony: Zgodność z poleceniem, Spójność i logika, Zakres środków językowych i Poprawność językowa.

Zadanie 8 – Odróżnianie treści zbędnej od treści zasadniczej

Na ekranie widać przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Pod poleceniem ukazuje się przykładowa wypowiedź na wymaganą liczbę wyrazów, ale zawiera ona m.in. treść, która nie odnosi się bezpośrednio do polecenia.

Zadaniem użytkownika jest skreślenie niepotrzebnych fragmentów wypowiedzi. Następnie na ekranie pojawiają się parami kolejne zdania. Jedne z nich rozwijają elementy zawarte w poleceniu,

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

drugie nie rozwijają ich. Powinien rozpoznać właściwe i zaznaczyć je.

Wykonawca przygotuje to zadanie w 3 wariantach.

Zadanie 9 - Rozwijanie wypowiedzi na maksymalną liczbę punktów

Na ekranie widać przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Poniżej pokazują się dwa przykłady wypowiedzi odnoszące się do pierwszego elementu polecenia. Obydwa przykłady realizują polecenie, ale jeden z nich jest przykładem na maksymalną liczbę punktów, drugi jest anty-przykładem.

Krok 1: Treść

Ponad przykładami wyświetla się napis: Treść (np. w kolorze zielonym). Następnie w przykładowych wypowiedziach same zaznaczają się treści, które rozwijają element polecenia. W poprawnym przykładzie wypowiedzi treści w zdaniach otrzymują numer: 1, 2, 3. Następnie cały poprawny przykład powinien zmienić kolor na zielony. W anty-przykładzie powinno być mniej elementów treści niż wymagane, tj. zaznaczone i ponumerowane zostają np. 1 lub 2. Następnie cały anty-przykład powinien zmienić kolor na czerwony.

Po zademonstrowaniu działania na ekranie wyświetla się kolejna para przykładów wypowiedzi (poprawny i niepoprawny przykład). Zadaniem ucznia jest wyszukiwanie fragmentów treści zgodnych z poleceniem, zaznaczanie ich i nadawanie numeru.

Wykonawca wykona 10 wariantów tego kroku.

Krok 2 – Spójność i logika

Na ekranie widać to samo przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Poniżej pokazują się dwa przykłady wypowiedzi. Obydwa przykłady realizują polecenie, ale jeden z nich jest przykładem na maksymalną liczbę punktów, drugi jest anty-przykładem. Przykład poprawny powinien być ponadto uporządkowany w akapitach.

Ponad przykładami wyświetla się napis: *Spójność i logika* (np. w kolorze niebieskim). Następnie w przykładowych wypowiedziach same zaznaczają się treści, które wskazują na to, że tekst jest napisany w sposób spójny i logiczny. Następnie cały poprawny przykład powinien zmienić kolor na niebieski. Anty-przykład powinien być napisany tak, żeby czytało się go trudno, np. powinien być napisany w sposób chaotyczny. Następnie cały anty-przykład powinien zmienić kolor na czerwony.

Po zademonstrowaniu działania na ekranie wyświetla się kolejna para przykładów wypowiedzi (poprawny i niepoprawny przykład). Zadaniem ucznia jest wyszukiwanie fragmentów treści wskazujących na spójność i logikę wypowiedzi oraz zaznaczanie ich.

Przykłady niepoprawne powinny być tak napisane, aby mogła być za nie przyznana liczba punktów: 0-1. Nie powinny to być jedynie przykłady na 0 punktów.

Wykonawca wykona 10 wariantów tego kroku.

Krok 3 – Zakres środków językowych

Na ekranie widać to samo przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Poniżej pokazują się dwa przykłady wypowiedzi. Obydwa przykłady realizują polecenie, ale jeden z nich jest przykładem na maksymalną liczbę punktów, drugi jest anty-przykładem. Obydwa przykłady podzielone są na odpowiednie akapity.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ponad przykładami wyświetla się napis: Zakres środków językowych (np. w kolorze różowym). Następnie w przykładowych wypowiedziach same zaznaczają się treści, które wskazują na to, że tekst jest napisany na wyższym poziomie językowym. Powinien m.in. zawierać takie elementy, które uczeń ćwiczył na poprzednich poziomach aplikacji. Następnie cały poprawny przykład powinien zmienić kolor na różowy. Anty-przykład powinien być napisany tak, żeby czytało się go trudno i powinien być napisany bardzo prostym językiem. Następnie cały anty-przykład powinien zmienić kolor na czerwony.

Po zademonstrowaniu działania na ekranie wyświetla się kolejna para przykładów wypowiedzi (poprawny i niepoprawny przykład). Zadaniem użytkownika jest wyszukiwanie fragmentów treści wskazujących na wyższy poziom językowy oraz zaznaczanie ich.

Przykłady niepoprawne powinny być tak napisane, aby mogła być za nie przyznana liczba punktów: 0-2, m.in. powinny być widoczne braki wyrazów. Nie powinny to być jedynie przykłady na 0 punktów.

Wykonawca wykona 10 wariantów tego kroku.

Krok 4 – Poprawność językowa

Na ekranie widać to samo przykładowe polecenie na poziomie podstawowym (4 elementy do rozwinięcia). Poniżej pokazują się dwa przykłady wypowiedzi. Obydwa przykłady realizują polecenie, ale jeden z nich jest przykładem na maksymalną liczbę punktów, drugi jest anty-przykładem. Obydwa przykłady podzielone są na odpowiednie akapity.

Ponad przykładami wyświetla się napis: Poprawność środków językowych (np. w kolorze żółtym). Następnie w przykładowych wypowiedziach same zaznaczają się treści, które wskazują na to, że tekst jest napisany z błędami językowymi. Powinny to być błędy ortograficzne, językowe (leksykalne i gramatyczne), brakujące wyrazy. Następnie cały poprawny przykład powinien zmienić kolor na żółty. Anty-przykład powinien być napisany tak, żeby czytało się go trudno i powinien być napisany bardzo prostym językiem, z wieloma błędami językowymi i zapisu. Następnie cały anty-przykład powinien zmienić kolor na czerwony.

Po zademonstrowaniu działania na ekranie wyświetla się kolejna para przykładów wypowiedzi (poprawny i niepoprawny przykład). Zadaniem ucznia jest wyszukiwanie fragmentów treści wskazujących na błędy językowe i ortograficzne oraz zaznaczanie ich.

Przykłady poprawne powinny być różnorodne, tzn. zarówno bezbłędne, jak i zawierające błędy, ale kwalifikujące wypowiedź mimo to na maksymalną liczbę punktów. Przykłady niepoprawne zaś powinny być tak napisane, aby mogła być za nie przyznana liczba punktów: 0-1. Nie powinny to być jedynie przykłady na 0 punktów.

Wykonawca wykona 10 wariantów tego kroku.

POZIOM 4b – KOMPOZYCJA TEKSTU (poziom rozszerzony)

Zadania 1-9

W zadaniach na poziomie rozszerzonym na ekranie powinny wyświetlać się przykładowe polecenia na poziomie rozszerzonym (2 elementy do rozwinięcia). Pod nimi pokazywać się będą przykładowe wypowiedzi lub fragmenty wypowiedzi (zgodnie z treścią zadań dotyczących poziomu podstawowego). Należy skorygować punktację i kategorie oceny stosownie do wymagań dotyczących poziomu rozszerzonego. Zadania powinny odnosić się do rodzajów tekstów wymaganych na egzaminie na poziomie rozszerzonym, tj. wypowiedzi argumentacyjnych (listu formalnego, rozprawki, artykułu publicystycznego) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji). Oddzielne przykłady powinny dotyczyć

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

stawiania tezy, argumentowania i konkluzji.

POZIOM 5 – STRESZCZANIE TEKSTU

Zadanie 1 (poziom podstawowy)

Na ekranie pojawia się streszczenie tekstu ze słuchu zawierające luki w miejscach brakujących informacji. Streszczenie sformułowane jest w języku obcym, a luk jest 4. Uczeń zapoznaje się na wstępie z treścią streszczenia. Po zapoznaniu naciska przycisk *Jestem gotów*, po czym słucha wypowiedzi w języku obcym.

Na podstawie usłyszanego tekstu uczeń uzupełnia luki w tekście. Luki powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu ze słuchu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana jest maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę. Uzupełnianie odbywa się poprzez wybranie poprawnej informacji z wyświetlających się na ekranie grup informacji (do wyboru jest po 5 informacji: 1 niezgodna z treścią tekstu, 1 niepasująca do otoczki luki, 1 za mało precyzyjna, 1 zapisana błędnie - dla wyrazu o wysokiej frekwencji, 1 poprawna). Informacje do uzupełnienia pojawiają się na ekranie dopiero po wysłuchaniu tekstu.

Po dokonaniu wyboru odpowiedniego uzupełnienia danej luki w streszczeniu na ekranie pokazuje się jeszcze raz wykaz informacji (jedna pod drugą) i obok każdej z nich uzasadnienie jej odrzucenia. W nawiasie obok pokazuje się liczba przyznanych punktów.

Wykonawca przygotowuje 5 wariantów tego zadania.

Zadanie 2 (poziom podstawowy)

Na ekranie pojawia się streszczenie czterech tekstów do czytania zawierające luki w miejscach brakujących informacji. Streszczenie sformułowane jest w języku obcym, a luk jest 4. Użytkownik zapoznaje się na wstępie z treścią streszczenia. Po zapoznaniu naciska przycisk *Jestem gotów*, po czym wyświetlają się 4 teksty do przeczytania w języku obcym - rodzaje tekstów są zgodne z wymaganiami CKE dla tego typu zadania otwartego. Teksty mogą wyświetlać się po kolei.

Na podstawie usłyszanego tekstu użytkownik uzupełnia luki w tekście. Luki powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu ze słuchu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana jest maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę. Uzupełnianie odbywa się poprzez wybranie poprawnej informacji z wyświetlających się na ekranie grup informacji (do wyboru jest po 5 informacji: 1 niezgodna z treścią tekstu, 1 niepasująca do otoczki luki, 1 za mało precyzyjna, 1 zapisana błędnie - dla wyrazu o wysokiej frekwencji, 1 poprawna). Informacje do uzupełnienia pojawiają się na ekranie dopiero po wysłuchaniu tekstu.

Po dokonaniu wyboru odpowiedniego uzupełnienia danej luki w streszczeniu na ekranie pokazuje się jeszcze raz wykaz informacji (jedna pod drugą) i obok każdej z nich uzasadnienie jej odrzucenia. W nawiasie obok pokazuje się liczba przyznanych punktów.

Wykonawca przygotowuje 8 wariantów tego zadania.

Zadanie 3 (poziom rozszerzony)

Na ekranie wyświetla się tekst, np. tekst relacji sportowej, relacja z wydarzenia społecznego, tekst literacki, artykuł prasowy. Teksty podzielone są na odpowiednie akapity.

Zadaniem użytkownika jest streszczenie wyświetlanego tekstu. W pierwszym kroku wyróżnia w tekście wyrazy kluczowe w następujący sposób: na górze ekranu pojawiają się pytania odnoszące się do akapitów, użytkownik zaznacza w tekście wyrazy kluczowe mogące być odpowiedzią na postawione pytania.

W kolejnym kroku na ekranie pojawiają się parami pytania do akapitów: pytania o kluczowe

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

informacje i pytania ogólne oraz pytania o kluczowe informacje i pytania bardzo szczegółowe. Użytkownik wybiera pytania kluczowe i zaznacza je.

W trzecim kroku na ekranie pojawia się pierwszy akapit tekstu. Użytkownik skreśla zbędne treści.

W czwartym kroku na ekranie pojawiają się trzy teksty obok siebie: podstawowy i dwa streszczenia. Użytkownik decyduje, które streszczenie jest prawidłowe.

Wykonawca opracuje 8 wariantów tego zadania.

Zadanie 4 (poziom rozszerzony)

Na ekranie pojawia się streszczenie tekstu ze słuchu zawierające luki w miejscach brakujących informacji. Streszczenie sformułowane jest w języku obcym, a luk jest 4. Użytkownik zapoznaje się na wstępie z treścią streszczenia. Po zapoznaniu naciska przycisk *Jestem gotów*, po czym słucha wypowiedzi w języku obcym.

Na podstawie usłyszanego tekstu użytkownik uzupełnia luki w tekście. Luki powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu ze słuchu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana jest maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę. Uzupełnianie odbywa się poprzez wybranie poprawnej informacji z wyświetlających się na ekranie grup informacji (do wyboru jest po 6 informacji: a) niezgodna z treścią tekstu, b) niepasująca do otoczki luki, c) za mało precyzyjna, d) zapisana błędnie - dla wyrazu o wysokiej frekwencji, e) zapisana błędnie - dla wyrazu o niskiej frekwencji, f) poprawna). Informacje do uzupełnienia pojawiają się na ekranie dopiero po wysłuchaniu tekstu.

Po dokonaniu wyboru odpowiedniego uzupełnienia danej luki w streszczeniu na ekranie pokazuje się jeszcze raz wykaz informacji (jedna pod drugą) i obok każdej z nich uzasadnienie jej odrzucenia. W nawiasie obok pokazuje się liczba przyznanych punktów.

Wykonawca przygotuje 5 wariantów tego zadania.

Zadanie 5 (poziom rozszerzony)

Na ekranie pojawia się streszczenie tekstu do czytania zawierające luki w miejscach brakujących informacji. Streszczenie sformułowane jest w języku obcym, a luk jest 4. Użytkownik zapoznaje się na wstępie z treścią streszczenia. Po zapoznaniu naciska przycisk *Jestem gotów*, po czym czyta tekst w języku obcym.

Na podstawie przeczytanego tekstu uczeń uzupełnia luki w tekście. Luki powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana jest maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę. Uzupełnianie odbywa się poprzez wybranie poprawnej informacji z wyświetlających się na ekranie grup informacji (do wyboru jest po 6 informacji: a) niezgodna z treścią tekstu, b) niepasująca do otoczki luki, c) za mało precyzyjna, d) zapisana błędnie - dla wyrazu o wysokiej frekwencji, e) zapisana błędnie - dla wyrazu o niskiej frekwencji, f) poprawna). Informacje do uzupełnienia pojawiają się na ekranie dopiero po wysłuchaniu tekstu.

Po dokonaniu wyboru odpowiedniego uzupełnienia danej luki w streszczeniu na ekranie pokazuje się jeszcze raz wykaz informacji (jedna pod drugą) i obok każdej z nich uzasadnienie jej odrzucenia. W nawiasie obok pokazuje się liczba przyznanych punktów.

Wykonawca przygotuje 8 wariantów tego zadania.

Zadania 1-5

Wykonawca przygotowuje warianty zadań z mechaniką wpisywania brakujących informacji.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

POZIOM 6 - MEDIACJA

Zadanie 1 (poziom podstawowy)

Na ekranie pojawia się streszczenie tekstu ze słuchu zawierające luki w miejscach brakujących informacji. Streszczenie sformułowane jest w języku polskim, a luk jest 4. Użytkownik zapoznaje się na wstępie z treścią streszczenia. Po zapoznaniu naciska przycisk *Jestem gotów*, po czym słucha wypowiedzi w języku obcym.

Na podstawie usłyszanego tekstu użytkownik uzupełnia luki w tekście. Luki powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu ze słuchu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana jest maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę. Uzupełnianie odbywa się poprzez wybranie poprawnej informacji z wyświetlających się na ekranie grup informacji (do wyboru jest po 5 informacji: a) niezgodna z treścią tekstu, b) niepasująca do otoczki luki, c) za mało precyzyjna, d) zapisana błędnie - dla wyrazu o wysokiej frekwencji, e) poprawna). Informacje do uzupełnienia pojawiają się na ekranie dopiero po wysłuchaniu tekstu.

Po dokonaniu wyboru odpowiedniego uzupełnienia danej luki w streszczeniu na ekranie pokazuje się jeszcze raz wykaz informacji (jedna pod drugą) i obok każdej z nich uzasadnienie jej odrzucenia. W nawiasie obok pokazuje się liczba przyznanych punktów.

Wykonawca opracuje 8 wariantów tego zadania.

Zadanie 2 (poziom podstawowy)

Na ekranie pojawia się streszczenie czterech tekstów do czytania zawierające luki w miejscach brakujących informacji. Streszczenie sformułowane jest w języku polskim, a luk jest 4. Użytkownik zapoznaje się na wstępie z treścią streszczenia. Po zapoznaniu naciska przycisk *Jestem gotów*, po czym czyta 4 teksty w języku obcym.

Na podstawie usłyszanego tekstu uczeń uzupełnia luki w tekście. Luki powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu ze słuchu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana jest maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę. Uzupełnianie odbywa się poprzez wybranie poprawnej informacji z wyświetlających się na ekranie grup informacji (do wyboru jest po 5 informacji: a) niezgodna z treścią tekstu, b) niepasująca do otoczki luki, c) za mało precyzyjna, d) zapisana błędnie - dla wyrazu o wysokiej frekwencji, e) poprawna). Informacje do uzupełnienia pojawiają się na ekranie dopiero po wysłuchaniu tekstu.

Po dokonaniu wyboru odpowiedniego uzupełnienia danej luki w streszczeniu na ekranie pokazuje się jeszcze raz wykaz informacji (jedna pod drugą) i obok każdej z nich uzasadnienie jej odrzucenia. W nawiasie obok pokazuje się liczba przyznanych punktów.

Wykonawca opracuje 10 wariantów tego zadania.

Zadanie 3 (poziom rozszerzony)

Na ekranie pojawia się streszczenie tekstu ze słuchu zawierające luki w miejscach brakujących informacji. Streszczenie sformułowane jest w języku polskim, a luk jest 4. Użytkownik zapoznaje się na wstępie z treścią streszczenia. Po zapoznaniu naciska przycisk *Jestem gotów*, po czym słucha wypowiedzi w języku obcym.

Na podstawie usłyszanego tekstu uczeń uzupełnia luki w tekście. Luki powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu ze słuchu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana jest maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę. Uzupełnianie odbywa się poprzez wybranie poprawnej informacji z wyświetlających się na ekranie grup informacji (do wyboru jest po 6 informacji: a) niezgodna z treścią tekstu, b) niepasująca do otoczki luki, c) za mało precyzyjna, d) zapisana błędnie - dla

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

wyrazu o wysokiej frekwencji, e) zapisana błędnie dla wyrazu o niskiej frekwencji, f) poprawna). Informacje do uzupełnienia pojawiają się na ekranie dopiero po wysłuchaniu tekstu.

Po dokonaniu wyboru odpowiedniego uzupełnienia danej luki w streszczeniu na ekranie pokazuje się jeszcze raz wykaz informacji (jedna pod drugą) i obok każdej z nich uzasadnienie jej odrzucenia. W nawiasie obok pokazuje się liczba przyznanych punktów.

Zadanie 3 (poziom rozszerzony)

Na ekranie pojawia się streszczenie tekstu ze słuchu zawierające luki w miejscach brakujących informacji. Streszczenie sformułowane jest w języku polskim, a luk jest 4. Użytkownik zapoznaje się na wstępie z treścią streszczenia. Po zapoznaniu naciska przycisk *Jestem gotów*, po czym słucha wypowiedzi w języku obcym.

Na podstawie usłyszanego tekstu uczeń uzupełnia luki w tekście. Luki powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu ze słuchu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana jest maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę. Uzupełnianie odbywa się poprzez wybranie poprawnej informacji z wyświetlających się na ekranie grup informacji (do wyboru jest po 6 informacji: a) niezgodna z treścią tekstu, b) niepasująca do otoczki luki, c) za mało precyzyjna, d) zapisana błędnie - dla wyrazu o wysokiej frekwencji, e) zapisana błędnie dla wyrazu o niskiej frekwencji, f) poprawna). Informacje do uzupełnienia pojawiają się na ekranie dopiero po wysłuchaniu tekstu.

Po dokonaniu wyboru odpowiedniego uzupełnienia danej luki w streszczeniu na ekranie pokazuje się jeszcze raz wykaz informacji (jedna pod drugą) i obok każdej z nich uzasadnienie jej odrzucenia. W nawiasie obok pokazuje się liczba przyznanych punktów.

Wykonawca opracuje 8 wariantów tego zadania.

Zadanie 4 (poziom rozszerzony)

Na ekranie pojawia się streszczenie tekstu do czytania (tekst literacki) zawierające luki w miejscach brakujących informacji. Streszczenie sformułowane jest w języku polskim, a luk jest 4. Użytkownik zapoznaje się na wstępie z treścią streszczenia. Po zapoznaniu naciska przycisk *Jestem gotów*, po czym słucha wypowiedzi w języku obcym.

Na podstawie przeczytanego tekstu uczeń uzupełnia luki w tekście. Luki powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana jest maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę. Uzupełnianie odbywa się poprzez wybranie poprawnej informacji z wyświetlających się na ekranie grup informacji (do wyboru jest po 6 informacji: a) niezgodna z treścią tekstu, b) niepasująca do otoczki luki, c) za mało precyzyjna, d) zapisana błędnie - dla wyrazu o wysokiej frekwencji, e) zapisana błędnie dla wyrazu o niskiej frekwencji, f) poprawna). Informacje do uzupełnienia pojawiają się na ekranie dopiero po wysłuchaniu tekstu.

Po dokonaniu wyboru odpowiedniego uzupełnienia danej luki w streszczeniu na ekranie pokazuje się jeszcze raz wykaz informacji (jedna pod drugą) i obok każdej z nich uzasadnienie jej odrzucenia. W nawiasie obok pokazuje się liczba przyznanych punktów.

Wykonawca przygotowuje 5 wariantów tego zadania dla tekstu literackiego i 5 wariantów tego zadania dla tekstu narracyjnego.

Zadania 1-4

Wykonawca przygotowuje dodatkowo warianty zadań z mechaniką wpisywania brakujących informacji przez ucznia (z uwzględnieniem limitu wyrazów).

Wykonawca przygotowuje warianty zadań, w których zamiast streszczenia będą podane luźne zdania z lukami do uzupełnienia. Podobnie jak w przypadku streszczenia i tu również luki użytkownik powinien uzupełnić zgodnie z treścią tekstu i jak najbardziej precyzyjnie. Podana będzie

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

maksymalna liczba wyrazów do wpisania w lukę.

Kluczowe wymagania merytoryczne i dydaktyczne dla Wykonawcy materiału, które muszą zostać uwzględnione

Aplikacja dostępna jest na komputerze, laptopie, tablecie i smartfonie z możliwością zapisywania stanu pracy z aplikacją. Celem takiego rozwiązania jest umożliwienie użytkownikowi kontynuacji nauki podzielonej na poszczególne etapy.

Każdy poziom aplikacji i jego zadania dotyczą zakresów tematycznych z podstawy programowej.

Teksty służące recepcji materiału językowego (ze słuchu i do czytania) są:

- na poziomie podstawowym oryginalne lub adaptowane,
- na poziomie rozszerzonym oryginalne lub w niewielkim stopniu adaptowane.

Wykonawca zadba o to, aby treści zawarte w pojedynczych zdaniach lub różnych rodzajach tekstów odnosiły się do wszystkich zakresów tematycznych z podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Nagrania dźwiękowe (polecenia w języku obcym oraz teksty do słuchania) są nagraniami lektorskimi lub nagraniami z wykorzystaniem automatu wysokiej klasy. Nie dopuszcza się nagrań niskiej jakości.

Użytkownik sprawdza poprawność za pomocą funkcji *Sprawdź*. Ma możliwość skorzystania z odpowiedzi za pomocą funkcji *Pokaż odpowiedź*.

Wszystkie nazwy przycisków są adekwatne do używanych w danym języku obcym w podobnych funkcjach. Niedopuszczalne są bezpośrednie tłumaczenia z języka polskiego. Nazewnictwo powinno być naturalne i autentyczne.

Wszystkie zadania i zdania są otagowane, np. Perfekt, Konjunktiv, zdanie pojedyncze, zdanie złożone, poziom 1, intencje itp. Dzięki temu użytkownik zainteresowany rozwijaniem umiejętności w danym zakresie będzie mógł wyszukiwać konkretny element.

W aplikacji zaimplementowany jest słowniczek dwujęzyczny dostępny w dwóch wersjach: niemiecko-polski / polsko-niemiecki oraz angielsko-polski / polsko-angielski. Obydwa słowniczki posiadają odsłuch pojęć w języku polskim i obcym. Odsłuchy są dostępne na żądanie użytkownika. Nagrania pojęć w słownikach powinny być nagraniami wysokiej jakości. Pojęcia w językach obcych (niemieckim i angielskim) posiadają zapis fonetyczny.

Użytkownik ma możliwość sprawdzenia znaczenia wyrazów wykorzystanych w zadaniach, w tym w tekstach do słuchania i czytania, bądź zapisanych na plakatach itp. poprzez ich zaznaczenie. Po zaznaczeniu widoczny jest zapis i odsłuch ze słownika w wybranym języku aplikacji.

Z każdego poziomu w aplikacji istnieje możliwość wygenerowania PDF z zadaniami. Dzięki temu treści wybrane przez użytkownika (np. nauczyciela) mogą zostać wykorzystane w czasie zajęć lekcyjnych niezależnie od aplikacji.

Opis struktury materiału

0. Ekran główny z miejscem wyboru: języka(angielski lub niemiecki) i poziomu (podstawowy lub rozszerzony).
1. Formułowanie zdań pojedynczych (umiejętność ubogacenia/rozwięcia wypowiedzi):
 - z wykorzystaniem dopełnień zdania,

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- z wykorzystaniem okoliczników zdania.
- 2. Formułowanie zdań złożonych:
 - z wykorzystaniem wyrazów łączących zdania złożone współrzędnie (w tym spójników),
 - z wykorzystaniem wyrazów łączących zdania złożone podrzędnie (w tym spójników).
- 3. Łączenie (umiejętność spójnego wyrażania treści):
 - zdań w akapity,
 - akapitów w teksty.
- 4. Kompozycja tekstu zgodnie z wymaganym rodzajem tekstu, adresatem, rejestrem
 - a. dla poziomu podstawowego:
 - rozwijanie wypowiedzi na podstawie elementów wymaganych (umiejętność wyrażenia treści na maksymalną liczbę punktów).
 - b. Kompozycja tekstu z wymaganym rodzajem tekstu, adresatem, rejestrem (dla poziomu rozszerzonego):
 - stawianie tezy,
 - argumentowanie,
 - konkluzja.
- 5. Streszczanie tekstu (z uwzględnieniem limitu wyrazów).
- 6. Mediacja.
- 00. Ekran zakończenia.

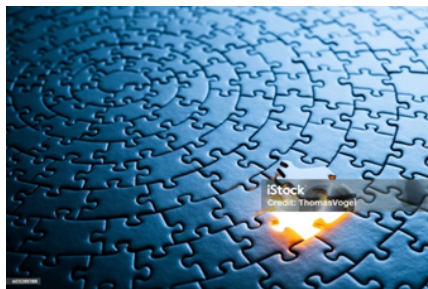
Mechanika materiału

Użytkownik porusza się po aplikacji wybierając poszczególne elementy (poziom, zadanie itp.) za pomocą myszki i klawiatury - klika, zaznacza, przesuwa, wpisuje, łączy.

Grafika

Tło aplikacji:

- **Główne ekrany (strona główna, wybór języka i poziomu):** Tło jednolite, gradientowe, w subtelnych odcieniach (np. niebieski, szary, pastelowe zielenie), aby zapewnić czytelność elementów na ekranie.
- **Poziomy i zadania:** Tła wyróżnione dla każdego poziomu inną tonacją tego samego schematu kolorystycznego (np. pastelowe odcienie, które nie odwracają uwagi od treści).
- **Rozmycie tła:** Delikatne rozmycie może być stosowane, aby podkreślić elementy aktywne (np. kafelki wyboru lub wyskakujące okna). Nie wymaga dynamicznego przejścia – wystarczy efekt w momencie zmiany widoku.
- **Przykładowe tło:**

Kafelki:

- Prostokątne lub lekko zaokrąglone, o płaskim stylu (flat design) z cieniem rzucanym w stylu „material design” dla lepszej widoczności.
- **Kolory kafelków:** Neutralne, stonowane barwy z akcentami kolorystycznymi dla funkcji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

(np. zielony dla „Sprawdź odpowiedź”, żółty dla „Pomoc”).

- **Ikony i teksty na kafelkach:** Ikony minimalistyczne i intuicyjne (np. strzałki, symbole głośnika), z wyraźnym tekstem w języku użytkownika.

Części mowy i zadania na ekranach:

- **Kolorowe ramki dla części mowy i okoliczników:** Standardowe, łatwe do rozpoznania kolory (np. niebieski – czasowniki, zielony – rzeczowniki, pomarańczowy – przymiotniki).
- **Tła ramek:** Lekko cieniowane, aby zapewnić odróżnienie od tła ekranu.
- **Rozmiar elementów:** Przystosowany do wyświetlania na ekranach mobilnych i komputerach. Możliwość skalowania elementów.

Przyciski:

- Prostokątne z zaokrąglonymi rogami, jednokolorowe z efektem podświetlenia po najejchaniu myszą lub kliknięciu.
- Przykładowe przyciski: „Pomoc” (jasnozielony), „Sprawdź” (niebieski), „Trening” (pomarańczowy).

Elementy interaktywne (zadania):

- **Pola przeciągania:** Wyraźnie oznaczone obszary (np. przez przerywaną linię lub cienkie obramowanie), aktywne po najejchaniu myszą.
- **Efekty animacji:** Minimalne, wystarczające dla podkreślenia akcji (np. zmiana koloru po poprawnym przeciągnięciu elementu).

Typografia:

- Font bezszeryfowy (np. Roboto, Lato lub Open Sans) dla czytelności.
- Hierarchia tekstu: nagłówki w większym rozmiarze, treści zadań w średnim, a podpowiedzi i inne informacje w mniejszych.

Słowniczek i odsłuch:

- **Okno wyskakujące dla wyrazów:** Prosty, jednolity design, z jasnym tłem i wyraźnym podziałem na transkrypcję, tłumaczenie i przycisk odsłuchu.

Podsumowanie poziomu/zadania:

- **Wykresy i wyniki:** Prosta wizualizacja wyników (np. paski postępu, ikonki zielonych/żółtych/czerwonych znaków wskazujących postęp i błędy).

Przykładowe inspiracje

Platformy e-learningowe (np. Duolingo, Babbel)

Interaktywne ćwiczenia i quizy. Stopniowe zwiększanie trudności.

<https://www.duolingo.com/>.

<https://www.babbel.com/>

Narzędzia do nauki pisania (np. Grammarly)

Podpowiedzi dotyczące struktury zdań i poprawności. Natychmiastowa informacja zwrotna.

<https://www.grammarly.com/>

Aplikacje do fiszek (np. Quizlet)

Możliwość przeglądania, zaznaczania i słuchania wyrazów.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Grupowanie materiałów według kategorii (np. gramatyka, słownictwo).

<https://quizlet.com/>

Programy do analizy tekstu (np. LanguageTool)

Sprawdzanie poprawności gramatycznej. Sugestie stylu i spójności wypowiedzi.

<https://www.languagetool.org/>

Materiały dydaktyczne z podręczników i arkuszy egzaminacyjnych

Struktura zadań zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi. Realistyczne przykłady i scenariusze ćwiczeń.

BBC Learning English – Materiały do nauki języka

Multimedialne kursy językowe. Interaktywne ćwiczenia na słownictwo, gramatykę i wymowę.

<https://www.bbc.co.uk/learningenglish/>

FluentU – Nauka języka przez autentyczne nagrania wideo

Umożliwia interaktywną naukę poprzez oglądanie filmów z transkrypcjami i ćwiczeniami.

<https://www.fluentu.com/>

LingQ – Nauka języka poprzez czytanie i słuchanie

Teksty z nagraniami i interaktywnymi słownikami. Śledzenie postępów w nauce języka.

<https://www.lingq.com/>

Speechling – Ćwiczenie wymowy i nagrywanie własnych zdań

Użytkownik powtarza zdania i porównuje swoją wymowę z native speakerami.

<https://speechling.com/>

Anki – Inteligentne fiszki z powtórkami w oparciu o algorytm zapamiętywania

System powtórek adaptujący się do poziomu użytkownika.

<https://apps.ankiweb.net/>

Readlang – Narzędzie do interaktywnego czytania w języku obcym

Klikalne tłumaczenia słów w tekście. Ułatwia rozumienie treści w kontekście.

<https://readlang.com/>

Google Arts & Culture – Sekcja językowa i historia języków

Interaktywne prezentacje dotyczące języków i ich ewolucji.

<https://artsandculture.google.com/>

Write & Improve (Cambridge English)

Narzędzie do sprawdzania poprawności pisania i udzielania wskazówek na poziomie egzaminacyjnym. Oparte na modelach oceniania Cambridge English.

<https://writeandimprove.com/>

Forvo – Baza wymowy słów przez native speakerów

Nagrania poprawnej wymowy w różnych akcentach. Możliwość wyszukiwania słów według języków.

<https://forvo.com/>

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

4. Wymagania WCAG

Opis dostosowania materiału celem spełnienia standardu WCAG

Zaawansowany e-materiał musi uwzględniać założenia uniwersalnego projektowania w edukacji (UDL) oraz być zgodny ze standardami dostępności cyfrowej WCAG obowiązującymi na dzień ogłoszenia naboru, standardem ATAG 2.0 oraz zapisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1696) i ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 848). Powinien też uwzględniać dobre praktyki, stosowane w celu zapewnienia wysokiej jakości dostępnych cyfrowo materiałów edukacyjnych.

Użytkownik ze szczególnymi potrzebami, korzystający z przygotowanego zaawansowanego e-materiału, powinien korzystać z mechaniki materiału (menu nawigacyjnego) w taki sam sposób, jak wszyscy użytkownicy. Należy przygotować menu, w którym wybiera on dostosowania materiału do swoich potrzeb. W ramach wybranych dostosowań zaawansowanego e-materiału użytkownik powinien korzystać ze wszystkich zaprojektowanych funkcjonalności. Zaawansowany e-materiał powinien spełniać kryteria dostępu dla technologii dotykowych (np. ekranów dotykowych), dostępności z poziomu klawiatury czy za pomocą zewnętrznych urządzeń wejściowych (np. mysz powiększona), technologii asystujących (np. czytniki ekranu). Poszczególne ułatwienia dostępu oraz ich konfiguracja powinny być dostępne w menu przed uruchomieniem aplikacji. Powinna istnieć również możliwość zapamiętania wybranych przez użytkownika ustawień, tak aby mogła być stosowana przy kolejnych uruchomieniach aplikacji przez użytkownika.

Zaawansowany e-materiał powinien spełniać następujące kryteria:

1. umożliwiać użytkownikowi z różnymi potrzebami korzystać z ułatwień dostępu, na wszystkich poziomach i etapach e-materiału;
2. posiadać instrukcję dla użytkowników z różnymi potrzebami, zawierającą informacje o sposobie korzystania z ułatwień dostępu i mechanizmach poruszania się po menu, przygotowaną za pomocą tzw. prostego języka;
3. posiadać rozwiązania z zakresu dostępności, które pozwalają uniknąć QTE lub działań związanych z łączeniem przycisków (uwzględnia ustawienie pozwalające je uprościć lub pominąć/wyłączyć);
4. umożliwiać korzystanie z wirtualnej klawiatury ekranowej (jeśli materiał tego wymaga), którą można sterować za pomocą myszy lub technologii wspomagających, takich jak wzrok lub przełącznik;
5. umożliwiać skorzystanie z pomocy w sytuacjach potencjalnie trudnych, związanych z poruszaniem się po materiale;
6. użytkownik przed skorzystaniem z zaawansowanego e-materiału powinien mieć możliwość zapoznania się tutorialiem objaśniającym, jak korzystać z ułatwień dostępu;
7. mechanika zaawansowanego e-materiału powinna pozwalać na dostęp do wszystkich obszarów interfejsu użytkownika;
8. zaawansowany e-materiał powinien być dostępny za pomocą technologii asystujących, m.in. czytników ekranu, oprogramowania asystującego w technologiach mobilnych.

Jeżeli w materiale będą występowały treści nieinterpretowalne przez technologie asystujące, wykonawca zobowiązany jest zapewnić alternatywę wchodzącą w e-materiał i stanowiącą integralną całość zaawansowanego e-materiału. Bez konsultacji z ekspertami ORE nie dopuszcza się tworzenia alternatywnego (równoległego rozwiązania) dedykowanego osobom z różnymi potrzebami.

Zaawansowany e-materiał musi uwzględniać między innymi potrzeby osób:

- z ograniczeniami wzroku,

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- z ograniczeniami słuchu,
- z ograniczeniami ruchu rąk i mobilności,
- z ograniczeniami możliwości poznawczych (związanymi z np. pamięcią, przetwarzaniem informacji, dysleksją),
- zaburzeniami neurorozwojowymi i psychicznymi (np. spektrum autyzmu, ADHD, stanami lękowymi, epilepsją),
- z zaburzeniami mowy,
- korzystających z czytników ekranu.

Podczas projektowania e-materiału należy uwzględniać różne potrzeby i możliwości użytkowników ze względu na:

Ograniczenia wzroku:

- stosowanie dobrze kontrastujących kolorów, czytelnych rozmiarów i typów fontów, możliwość zmiany i indywidualnego dopasowania przez użytkownika tych elementów;
- stosowanie zawsze widocznego fokusa (przynajmniej częściowo);
- używanie kombinacji koloru, kształtów i tekstu, niestosowanie znaczenia tylko kolorem;
- umieszczanie przycisków i powiadomień w kontekście;
- stosowanie odpowiedniej wielkości, kolorów i rozmieszczenia elementów interfejsu;
- umożliwienie zmiany kolorów dla osób będących daltonistami;
- umożliwienie zmiany wielkości elementów interfejsu;
- używanie dźwięku przestrzennego i rozróżnialnych dźwięków, różnych w zależności od zdarzeń;
- umożliwienie wyboru wyglądu kursora/celownika, zmiany kształtu, wielkości, koloru, jeśli projektowana mapa interaktywna zakłada bardzo dużo obiektów;
- wyświetlanie istotnych informacji w centrum, na linii wzroku lub możliwość powiększania całości, poszczególnych elementów mapy interaktywnej;
- nawigacja i sterowanie za pomocą klawiatury;
- stosowanie tekstów alternatywnych lub audiodeskrypcji do grafik;
- elementy materiału powinny być duże i łatwe do odróżnienia oraz oddalone od siebie;
- dodanie opisów alternatywnych do obrazów i innych elementów wizualnych, które opisują treści lub funkcje;
- stosowanie dużego kontrastu między istotnymi elementami w materiale;
- użytkownicy niewidomi powinni móc skorzystać z każdej funkcjonalności materiału z poziomu klawiatury.

Ograniczenia słuchu:

- stosowanie prostego języka, niestosowanie figur stylistycznych i idiomów;
- zapewnienie alternatywy tekstowej każdej kluczowej informacji dźwiękowej;
- dodanie napisów i transkrypcji do treści audio i wideo;
- możliwość modyfikacji napisów, zmiana rozmiaru/koloru oraz ich włączania i wyłączania zanim pojawi się dźwięk;
- stosowanie napisów rozszerzonych informujących o dodatkowych dźwiękach i nastroju oraz postaci mówiących;
- stosowanie prostych logicznych i spójnych układów treści;
- zapewnienie możliwości osobnej regulacji dźwięku dla różnych elementów multimedialnych w mapie interaktywnej;
- zastosowanie przełącznika dźwięku mono/stereo w materiałach filmowych i audio (jeśli takie się pojawiają w zaawansowanym materiale).

Ograniczenia ruchu rąk i mobilności:

- umożliwienie w menu materiału ustawienia dużych obszarów klikalnych;
- projektowanie obsługi za pomocą klawiatury i mowy;

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- unikanie tworzenia dynamicznych treści, wymagających dużego ruchu myszy;
- nieograniczanie czasu otwarcia okien, wykonania zadań;
- zapewnienie alternatywy dla akcji, wymagających równoczesnych czynności (np. klik zamiast przeciągnij i upuść);
- zapewnienie sterowania przy użyciu prostych kontrolerów;
- unikanie stosowania bardzo precyzyjnych ruchów.

Ograniczenia poznawcze oraz zaburzenia neurorozwojowe i psychiczne:

- używanie prostych, stonowanych barw;
- używanie prostego języka, bez stosowania figur stylistycznych i idiomów;
- używanie krótkich zdań i punktowania;
- używanie wyjaśnienia skrótów;
- tworzenie opisowych przycisków;
- budowanie prostych i spójnych układów treści;
- wyrównanie tekstów do lewej i zachowanie spójnego układu;
- niestosowanie dużych bloków ciężkiego tekstu;
- niestosowanie podkreślania słów, niepochylania tekstu i pisanie wielkimi literami;
- umożliwienie zmiany kontrastu pomiędzy tłem a tekstem;
- niestosowanie ograniczenia czasowego na wykonanie zadania;
- niestosowanie presji czasowej lub związanej z możliwością wykonania tylko jednej próby wykonania zadania.

Ograniczenia związane z korzystaniem z czytników ekranów:

- opisywanie obrazów, stosownie transkrypcji, audiodeskrypcji;
- nieumieszczanie informacji tylko na obrazie lub wideo;
- nadawanie struktury treści i nieoznaczanie jej tylko rozmiarem i rozmieszczeniem tekstu;
- stosowanie liniowego logicznego układu;
- umożliwienie sterowania za pomocą klawiatury;
- tworzenie opisowych łączy.

Powyższe wytyczne są jedynie przykładami potrzeb, jakie powinny zostać spełnione przy projektowaniu zaawansowanego e-materiału. Beneficjent konkursowy powinien zapewnić możliwie największą dostępność dla osób z różnymi potrzebami. Rozwiązania związane z zapewnieniem dostępności osobom z różnymi potrzebami Beneficjent konkursowy powinien konsultować z ekspertami ORE na poszczególnych etapach realizacji projektu konkursowego.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

5. Wymagania funkcjonalne i techniczne

Kluczowe warunki funkcjonalne dla Wykonawców

Aplikacja musi spełniać wymagania określone w dokumencie „Ogólne wymagania funkcjonalne i techniczne dla e-materiałów”.

1. Ekran startowy z możliwością wyboru języka (niemiecki lub angielski), poziomu językowego (podstawowego lub rozszerzonego).
2. Interaktywność i elastyczność funkcji:
 - Interaktywne elementy:
 - Rozwiązywanie zadań – najważniejsze funkcjonalności:
 - przeciąganie wyrazów do odpowiednich ramek/miejsc w zdaniu,
 - uzupełnianie luk w zdaniach,
 - przeciąganie kolorowych ramek na wyrazy w zdaniach,
 - przestawianie elementów w zdaniach,
 - samodzielne tworzenie zdań,
 - wydzielanie fragmentów tekstu,
 - podział na akapity, łączenie zdań w akapity i akapitów w tekst,
 - przestawianie zdań,
 - skreślanie tekstów,
 - wybór z listy,
 - wyróżnianie kluczowych fragmentów tekstu (podkreślenie, zaznaczanie).
 - Funkcje związane z zadaniami:
 - zadania oparte na "luźnych" zdaniach, tekstach do słuchania, kreatywnej wypowiedzi,
 - użytkownik po każdym zadaniu ma możliwość powtórzenia go w trybie „Trening”, z nowymi treściami, ale zachowaniem mechaniki zadań,
 - funkcja „Sprawdź” pozwala na weryfikację poprawności wykonania zadania,
 - tagowanie zadań - wszystkie zadania i zdania są otagowane (np. Perfekt, Konjunktiv, zdania złożone, poziom 1), co umożliwia wyszukiwanie po konkretnych kryteriach,
 - możliwość generowania plików PDF z zadaniami z każdego poziomu, co pozwala na ich wykorzystanie offline podczas lekcji,
 - przycisk „trening” – po zakończeniu zadania możliwość powtórki bądź przejście do kolejnego poziomu/typu zadania,
 - opcja odsłuchu zdań w języku obcym.
 - Elastyczność funkcji: Moduły aplikacji umożliwiają indywidualne dostosowanie zadań do potrzeb użytkownika (np. wybór rodzaju zadań, poziomu trudności, zakresu tematycznego).
3. Modułowy system quizów i ćwiczeń praktycznych:
 - Quizy i zadania interaktywne: Każdy poziom zawiera interaktywne ćwiczenia, takie jak: formułowanie zdań, łączenie zdań w akapity, tworzenie logicznych tekstów.
 - Scenariusze edukacyjne:
 - Moduły kreatywne, takie jak układanie historyjek, uzupełnianie brakujących informacji w tekstach czy mediacja (w języku polskim i obcym).
 - Wsparcie dla rozwijania myślenia krytycznego i kreatywnego (np. zadania wymagające tworzenia logicznych powiązań).
4. System podpowiedzi i poziomy trudności:
 - Podpowiedzi i wskazówki:
 - funkcja „Pokaż odpowiedź” jako podpowiedź dla słabszych uczniów,
 - przycisk „pomoc”: podpowiedzi dotyczące szyku wyrazów w zdaniach,
 - przycisk „słówka”: znaczenie wyrazów i odsłuch pojęć,

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- słownik dwujęzyczny językami polsko-niemieckim/niemiecko/polskim i polsko-angielskim/angielsko-polskim, z odsłuchem słów i zapisem fonetycznym. Możliwość zaznaczenia wyrazu i uzyskania jego tłumaczenia oraz odsłuchu.
- Dostosowywane poziomy trudności:
 - Stopniowanie trudności: od prostych zdań pojedynczych (poziom A2) po zaawansowane struktury tekstów (poziom B2/C1).
 - Możliwość wyboru poziomu przez nauczyciela lub samodzielnie przez użytkownika.
- 5. Śledzenie postępów i zapis wyników:
 - Historia działań użytkownika (opcjonalne): Rejestracja postępów w zadaniach, możliwość kontynuacji nauki w dowolnym momencie.
 - Profilowanie wyników i osiągnięć:
 - Automatyczne zapisywanie wyników użytkownika z opcją analizy przez nauczyciela.
 - Raporty z wynikami i poprawionymi odpowiedziami.
- 6. Personalizacja przez nauczyciela:
 - Dostosowywanie funkcji: Nauczyciel może modyfikować ustawienia aplikacji, np. wybrać zakres tematyczny, rodzaj tekstów, język poleceń.
 - Opcje konfiguracyjne:
 - Generowanie PDF z wybranymi zadaniami do wykorzystania poza aplikacją.
 - Możliwość tworzenia własnych zestawów ćwiczeń.

Kluczowe warunki techniczne dla Wykonawców

Aplikacja musi spełniać wymagania określone w dokumencie „Ogólne wymagania funkcjonalne i techniczne dla e-materiałów”.

Raportowanie i statystyki:

- System raportowania wyników dla nauczycieli: Funkcja umożliwiająca nauczycielom monitorowanie wyników i postępów uczniów w zadaniach.
- Podsumowanie wyników dla użytkownika: Użytkownik powinien mieć możliwość przeglądania wyników po zakończeniu działania aplikacji, co wspiera proces uczenia się.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

